

# **ZAKONO PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU**

**(Sl. glasnik RS", br. 79/2015, 63/2020 i 64/2022)**

## **GLAVA I OSNOVNE ODREDBE**

### **Član 1**

Ovim zakonom uređuje se predškolsko vaspitanje i obrazovanje djece od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu, a koji se ostvaruje kroz program predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

### **Član 2**

(1) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje je sastavni dio jedinstvenog sistema vaspitanja i obrazovanja u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika), koji predstavlja osnov cjeloživotnog učenja i cjelovitog razvoja djeteta.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog pola podrazumijevaju oba pola.

### **Član 3**

(1) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje je djelatnost od opšteg interesa koja obuhvata vaspitanje i obrazovanje djece predškolskog uzrasta.

(2) Program predškolskog vaspitanja i obrazovanja obavlja se u predškolskim ustanovama, osnovnim školama, školama za djecu sa smetnjama u razvoju i centrima za socijalni rad u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje predškolske ustanove, te ustanovama socijalne zaštite u kojima su smještena djeca bez roditeljskog staranja.

(3) U okviru djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja obezbjeđuju se jednaki uslovi i prilike u ostvarivanju prava djece na vaspitanje i obrazovanje za dobrobit njihovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti bez obzira na pol, sposobnosti, socijalnoekonomski status i stil života porodice, kulturno, etničko, nacionalno i vjersko nasljeđe, kao i za ostvarivanje programa, zavisno od potreba i interesa djece predškolskog uzrasta.

(4) Predškolska ustanova, pored osnovne djelatnosti propisane stavom 1. ovog člana, ostvaruje i ostale djelatnosti kojima se obezbjeđuje ishrana, pripremanje i distribucija hrane, njega, preventivno-zdravstvena i socijalna zaštita, kao i druge djelatnosti u funkciji vaspitanja i obrazovanja, pod uslovom da se ne ometa obavljanje osnovne djelatnosti.

(5) Predškolsko vaspitanje i obrazovanje odvija se u skladu sa ovim zakonom i ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

### **Član 4**

Cilj predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Republici je podsticanje dječjeg razvoja, učenje zasnovano na iskustvu i interesovanjima, sticanje novih iskustava i proširivanje znanja o sebi, drugim ljudima i svijetu oko sebe potrebnih za dalje vaspitanje i obrazovanje i uključivanje djece u društvenu zajednicu, poštujući i uvažavajući prava i mogućnosti djece.

### **Član 5**

Zadaci predškolskog vaspitanja i obrazovanja su:

- 1) pravovremena podrška intelektualnom razvoju, učenju i sticanju saznanja nužnih za razumijevanje prirode, društva i svijeta oko sebe, u skladu sa individualnim potrebama i interesovanjima,
- 2) razvijanje sposobnosti razumijevanja i prihvatanja sebe i drugih u skladu sa razvojnim mogućnostima, razvijanje sposobnosti za dogovaranje i uvažavanje tuđih gledišta u grupi, uvažavanje različitosti i poštivanje prava djece, ljudskih i građanskih prava i osnovnih sloboda, etičke i vjerske tolerancije, jačanje povjerenja među djecom, kao i razvijanje svijesti o jednakosti i ravnopravnosti polova,
- 3) obezbjeđivanje uslova i podrške za optimalan fizički rast i razvoj, zdrav život, razvoj fizičkih sposobnosti i zdravstveno-higijenskih navika radi promovisanja zdravog načina života i zaštite i očuvanja zdravlja i zdrave životne sredine,
- 4) njegovanje osjećaja pripadnosti, identiteta i kontinuiteta sa duhovnom i kulturnom baštinom okruženja, oslonjenog na tradiciju i kulturnu baštinu zajednice evropskih naroda,
- 5) razvijanje samokontrole i odgovornosti, sposobnosti prepoznavanja doživljavanja i izražavanja emocija, razvoj empatijskih sposobnosti od značaja za socijalizaciju i odgovorno učestvovanje u društvenom životu,
- 6) otkrivanje i unapređivanje uslova za stvaralaštvo i izražavanje putem različitih medija, podrška dječjem ulasku u svijet umjetnosti kroz doživljavanje umjetničkih djela i umjetničkog izražavanja i kreativnog mišljenja u različitim vidovima umjetnosti i
- 7) pripremanje djece za naredni stepen obrazovanja.

## Član 6

Predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem obezbjeđuju se:

- 1) ostvarivanje prava djece za ravnopravnu podršku u razvoju i učenju svakog predškolskog djeteta u predškolskim ustanovama, školama za djecu sa smetnjama u razvoju i centrima za socijalni rad u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje predškolske ustanove, te u ustanovama socijalne zaštite u kojima su smještena djeca bez roditeljskog staranja,
- 2) podrška porodici u ostvarivanju uloge u vezi sa zaštitom, njegom, vaspitanjem, obrazovanjem i podsticanjem opšteg psihofizičkog razvoja djece, kao i podizanje pedagoške kulture roditelja u pravcu odgovornog roditeljstva,
- 3) doprinos porodičnom vaspitanju i socijalne intervencije usmjerene ka manje podsticajnim uslovima u zajednici uz poštivanje najboljih dječjih interesa i
- 4) ulaganje društva u rano učenje kao najbolju investiciju za budućnost, blagostanje i opšti društveni napredak.

## Član 7

(1) Predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem obezbjeđuje se:

- 1) jednaka dostupnost vaspitanja i obrazovanja svakom predškolskom djetetu bez diskriminacije i izdvajanja djece po bilo kojem osnovu, u skladu sa zakonom,
- 2) mogućnost kvalitetnog vaspitanja i obrazovanja pod jednakim uslovima u prigradskim i seoskim, odnosno socijalno i kulturno manje podsticajnim sredinama, u skladu sa dostignućima savremene pedagoške nauke,
- 3) kvalitetno vaspitanje i obrazovanje u svim aspektima razvoja djece u okviru sistema aktivnosti namijenjenih bogaćenju iskustava u sigurnoj i podsticajnoj sredini za igru i učenje,

4) aktivnosti koje predstavljaju osnov cjeloživotnog učenja i aktivno uključivanje u život zajednice u skladu sa tradicijom i zahtjevima demokratskog društva i

5) ishrana, njega, preventivno-zdravstvena i socijalna zaštita djece predškolskog uzrasta, u skladu sa zakonom.

(2) U saradnji sa predškolskim ustanovama osnovne škole i škole za djecu sa smetnjama u razvoju mogu da realizuju program za djecu u godini pred polazak u školu, te program jačanja roditeljskih znanja i sposobnosti u vaspitanju predškolske djece.

(3) U jedinicama lokalnih samouprava u kojima ne postoje predškolske ustanove osnovne škole mogu da obavljaju programe iz stava 2. ovog člana i samostalno.

### **Član 8**

(1) U ostvarivanju djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja i ostalih djelatnosti predškolske ustanove zabranjene su sve vrste nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i sve aktivnosti kojima se ugrožavaju, diskriminišu ili izdvajaju djeca, odnosno grupa djece, po bilo kojem osnovu, u skladu sa važećim zakonima i međunarodnim konvencijama.

(2) Predškolske ustanove će obezbijediti efikasne mehanizme zaštite protiv nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja i diskriminacije i bilo koje vrste uznemiravanja u skladu sa protokolom o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece.

## **GLAVA II**

### **SAVJETODAVNO TIJELO U OBLASTI VASPITANJA I OBRAZOVANJA**

#### **Član 9**

(1) Radi unapređenja kvaliteta vaspitanja i obrazovanja, Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) na prijedlog Ministarstva formira Savjet za razvoj predškolskog, osnovnog i srednjeg vaspitanja i obrazovanja (u daljem tekstu: Savjet) kao posebno savjetodavno tijelo.

(2) Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske.

(3) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja Ministarstvo prosvjete i kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(4) Rad i funkcionisanje Savjeta reguliše se poslovnikom o radu Savjeta.

(5) Poslovnik iz stava 4. ovog člana donosi Savjet natpolovičnom većinom glasova od ukupnog broja članova.

(6) Članovi Savjeta imaju pravo na mjesečnu naknadu za rad, čija visina se utvrđuje odlukom o formiranju Savjeta ukoliko su ostvarene sve planirane aktivnosti Savjeta i iznosi za predsjednika Savjeta 10%, a za člana Savjeta 5% najniže neto plate u Republici za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se imenovao Savjet.

#### **Član 10**

(1) Savjet ima 15 članova koji se putem javnog poziva biraju iz reda akademika, univerzitetskih nastavnika i saradnika, profesora, nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika iz oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg vaspitanja i obrazovanja.

(2) Izabrani predstavnici u zakonodavnoj vlasti, nosioci funkcija u izvršnoj vlasti i članovi rukovodećih organa političkih stranaka ne mogu biti članovi Savjeta.

(3) Struktura članova Savjeta, po pravilu, odražava nacionalni sastav konstitutivnih naroda i ostalih.

(4) Prilikom imenovanja članova Savjeta obezbijediće se ravnopravna zastupljenost polova, u skladu sa zakonom.

(5) Članove Savjeta imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva, a u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje osnovno i srednje vaspitanje i obrazovanje.

(6) Prije sačinjavanja prijedloga iz stava 5. ovog člana, Ministarstvo je obavezno da za izbor članova Savjeta pribavi mišljenja: predstavnika univerziteta, strukovnih udruženja, Republičkog pedagoškog zavoda (u daljem tekstu: Zavod), Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske, Privredne komore Republike Srpske, Unije udruženja poslodavaca Republike Srpske i Zanatsko-preduzetničke komore Republike Srpske.

(7) Prijedlog iz stava 5. ovog člana mora da sadrži biografiju kandidata i kratko obrazloženje prijedloga.

(8) Mandat članova Savjeta traje četiri godine.

(9) Isto lice može biti izabrano za člana Savjeta najviše dva puta.

(10) Savjet bira predsjednika iz reda svojih članova.

(11) Vlada, na prijedlog Ministarstva, razrješava člana Savjeta i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1) podnese ostavku,

2) stupi na neku od dužnosti iz stava 2. ovog člana,

3) ne izvršava obaveze propisane ovim zakonom i Poslovnikom o radu Savjeta,

4) izgubi poslovnu sposobnost,

5) svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju vrši,

6) se utvrdi da je koristio neetičke prakse u akademskoj karijeri.

(12) Najmanje jednom godišnje Savjet, posredstvom Ministarstva, Vladi podnosi izvještaj o radu i o stanju u oblasti vaspitanja i obrazovanja.

## **Član 11**

Savjet, u okviru svojih nadležnosti, obavlja sljedeće poslove:

1) razmatra programe vaspitanja i obrazovanja, materijale za rano učenje, nastavna sredstva i daje preporuke za unapređenje Ministarstvu i Zavodu,

2) učestvuje u izradi pedagoških standarda i normativa za oblast vaspitanja i obrazovanja,

3) prati usaglašenost sistema vaspitanja i obrazovanja sa evropskim standardima za vaspitanje i obrazovanje,

4) predlaže pravce razvoja i unapređenja kvaliteta vaspitanja i obrazovanja,

5) pomaže aktivnosti Ministarstva i Zavoda i drugih institucija od značaja za vaspitanje i obrazovanje,

6) razmatra rezultate primjene vaspitno-obrazovnih programa i daje preporuke ministru,

7) daje preporuke za stručno usavršavanje vaspitnoobrazovnih radnika,

8) učestvuje u razvijanju tehnika za praćenje i vrednovanje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada,

- 9) predlaže inovacije u skladu sa savremenom pedagoškom teorijom i praksom,
- 10) daje mišljenje Vladi i Ministarstvu o potrebi izmjena propisa u oblasti vaspitanja i obrazovanja,
- 11) razmatra i druga pitanja od značaja za vaspitanje i obrazovanje.

## **GLAVA III**

### **OSNIVANJE I PRESTANAK RADA PREDŠKOLSKE USTANOVE**

#### **Član 12**

- (1) Predškolska ustanova može biti osnovana kao javna ili privatna ustanova.
- (2) Javne i privatne ustanove osnivaju se pod jednakim uslovima.
- (3) Predškolsku ustanovu mogu osnovati:
  - 1) Republika,
  - 2) jedinica lokalne samouprave,
  - 3) vjerska zajednica i
  - 4) drugo pravno i fizičko lice, u skladu sa zakonom.
- (4) Ukoliko ima više osnivača, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.
- (5) Ukoliko je osnivač predškolske ustanove fizičko lice, to lice ne može biti lice protiv koga se vodi krivični postupak, niti lice koje je pravosnažno osuđeno na kaznu propisanu propisima kojima se reguliše krivično zakonodavstvo, a koje ga čini nedostojnim za rad u predškolskim ustanovama.
- (6) Subjekti iz stava 3. ovog člana mogu osnovati i posebnu specijalnu predškolsku ustanovu za djecu sa smetnjama u razvoju sa kojom se ne može organizovati rad zajedno sa djecom tipičnog razvoja.
- (7) U izuzetnim slučajevima, u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave, u sredinama izražene razućedenosti stanovništva i nepristupačnosti terena, naseljima sa negativnom stopom prirodnog priraštaja i mjestima gdje ne postoje predškolske ustanove, osnovne škole i škole za djecu sa smetnjama u razvoju, mogu obavljati djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja u okviru posebnog odjeljenja ili organizacione jedinice ukoliko su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom.
- (8) Centri za socijalni rad u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje predškolske ustanove i ustanove socijalne zaštite u kojima su smještena djeca bez roditeljskog staranja mogu obavljati djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja u okviru posebnog odjeljenja ili organizacione jedinice ukoliko su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom.
- (9) Sve predškolske ustanove čine mrežu predškolskih ustanova koja se utvrđuje odlukom Vlade svake četiri godine.

#### **Član 13**

- (1) Predškolska ustanova osniva se ukoliko:
  - 1) postoji potreba za osnivanjem predškolske ustanove i ustanove koja primjenjuje programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja, radi ostvarivanja vaspitanja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta,
  - 2) su definisani načini obezbjeđenja sredstava za rad predškolske ustanove,

3) je obezbijeđen potreban broj stručnih saradnika, ostalih zaposlenih i dva vaspitača po jednoj vaspitnoj grupi, ukoliko se program realizuje u cjelodnevnom trajanju,

4) je obezbijeđena primjena programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja,

5) je u skladu sa standardima i normativima prostora i opreme osiguran odgovarajući prostor u smislu higijenskotehničkih uslova i

6) je u skladu sa standardima i normativima osiguran namještaj, oprema, didaktička sredstva, materijali i igračke koji su prilagođeni potrebama djece predškolskog uzrasta.

(2) Za osnivanje privatne predškolske ustanove uslov iz stava 1. tačka 1) ovog člana nije obavezan.

(3) Nakon dostavljanja potpune dokumentacije, ministar imenuje komisiju koja utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje predškolske ustanove (u daljem tekstu: Komisija).

(4) Sastav i način rada Komisije propisuje se Pravilnikom o postupku za osnivanje i prestanak rada predškolske ustanove.

(5) Komisija je dužna da sačini zapisnik u kojem konstatuje ispunjenost uslova za osnivanje predškolske ustanove.

(6) Ministar, na osnovu zapisnika Komisije, rješenjem utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje predškolske ustanove.

(7) U slučajevima iz člana 12. stav 7, odnosno iz člana 12. stav 8. ovog zakona, ukoliko komisija utvrdi da su ispunjeni uslovi, ministar donosi rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(8) Rješenje ministra iz st. 6. i 7 ovog člana konačno je i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(9) Ministar donosi Pravilnik o postupku za osnivanje i prestanku rada predškolske ustanove.

#### **Član 14**

(1) Ukoliko Komisija utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 13. ovog zakona, niti ostale odredbe ovog zakona potrebne za osnivanje predškolske ustanove ili obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, odrediće rok u kojem je osnivač dužan da otkloni utvrđene nedostatke.

(2) Ministar će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev osnivača za osnivanje predškolske ustanove ili obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja ako osnivač u roku iz stava 1. ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

#### **Član 15**

(1) Na osnovu rješenja iz člana 13. stav 6. ovog zakona predškolska ustanova upisuje se u registar kod nadležnog suda u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja rješenja, čime stiče svojstvo pravnog lica.

(2) Na osnovu rješenja iz člana 13. stav 7. ovog zakona ustanova je dužna da u roku od šest mjeseci u sudskom registru nadležnog suda izvrši dopunu djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(3) Po dostavljanju dokaza o upisu u sudski registar, ministar donosi rješenje o odobrenju za rad predškolske ustanove ili rješenje o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja za ustanove iz člana 12. stav 7, odnosno ustanove iz člana 12. stav 8. ovog zakona.

(4) Na osnovu rješenja iz stava 3. ovog člana predškolska ustanova upisuje se u Registar predškolskih ustanova, koji vodi Ministarstvo.

(5) Spisak predškolskih ustanova koje su dobile rješenje o odobrenju za rad i ustanova koja imaju rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja objavljuje se na kraju svake godine u 'Službenom glasniku Republike Srpske' i na internet stranici Ministarstva.

(6) Ministar donosi pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra predškolskih ustanova.

## **Član 16**

(1) Predškolska ustanova prestaje da radi pod uslovima i u postupku utvrđenim ovim zakonom, a ukoliko:

1) ne postoji potreba za djelatnošću kojom se ustanova bavi,

2) ne ispunjava uslove koji su određeni aktom o osnivanju i ovim zakonom,

3) osnivač nije u mogućnosti obezbijediti sredstva za nastavak rada,

4) nema propisan broj radnika u radnom odnosu, u skladu sa ovim zakonom,

5) je između zakupca i zakupodavca prostora u kojem se obavlja djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja pokrenut sudski spor koji se odnosi na zakupljeni prostor.

(2) U slučaju da se vodi sudski spor koji se odnosi na zakupljeni prostor, samo ona organizaciona jedinica predškolske ustanove koja se nalazi u spornom objektu dužna je prestati sa radom.

(3) Ispunjenost uslova za nastavak rada i obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja utvrđuje se po potrebi, a obavezno svake četiri godine u saradnji sa nadležnim organima.

(4) Za nastavak rada predškolske ustanove, kao i za obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, ustanove iz člana 12. st. 7. i 8. ovog zakona dužne su da ispunjavaju uslove iz člana 13. stav 1. t. 3), 4), 5) i 6) ovog zakona i dostave poreske prijave za svakog radnika i dokaz da se između zakupca i zakupodavca prostora u kojem se obavlja djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja ne vodi sudski spor.

(5) Primjenu programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja provjerava inspektor - prosvjetni savjetnik.

(6) Ukoliko se prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana utvrdi da ustanova ispunjava sve uslove za nastavak rada i obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, komisija to konstatuje zapisnikom.

(7) U slučajevima da ne ispunjava uslove za nastavak rada propisane ovim zakonom, predškolska ustanova dužna je da otkloni nepravilnosti i nedostatke u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana utvrđivanja nepravilnosti ili nedostataka.

(8) Ako predškolska ustanova ne otkloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke u roku iz stava 7. ovog člana, osnivač je dužan da donese odluku o prestanku rada predškolske ustanove u roku od 60 dana od isteka roka iz stava 7. ovog člana.

(9) Odluku o prestanku rada predškolske ustanove osnivač dostavlja Ministarstvu.

(10) Ako osnivač ne donese odluku o prestanku rada predškolske ustanove u roku od 60 dana od dana isteka roka za otklanjanje nepravilnosti iz stava 7. ovog člana, ministar donosi rješenje o prestanku rada predškolske ustanove i brisanju predškolske ustanove iz Registra predškolskih ustanova.

(11) Rješenje iz stava 10. ovog člana je konačno i protiv tog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(12) Na osnovu odluke osnivača o prestanku rada predškolske ustanove, ministar donosi rješenje o brisanju predškolske ustanove iz Registra predškolskih ustanova.

(13) U slučaju da ustanova iz člana 12. stav 7, odnosno ustanova iz člana 12. stav 8. ovog zakona ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, dužna je da otkloni nepravilnosti i nedostatke u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja nepravilnosti ili nedostataka.

(14) Ako ustanova iz člana 12. stav 7, odnosno ustanova iz člana 12. stav 8. ovog zakona koja obavlja djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja ne otkloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke u roku iz stava 13. ovog člana, dužna je da donese akt kojim se briše djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(15) Osnivač ustanove iz člana 12. stav 7, odnosno ustanove iz člana 12. stav 8. ovog zakona dostavlja Ministarstvu akt kojim se briše djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(16) Ako osnivač ustanove iz člana 12. stav 7, odnosno ustanove iz člana 12. stav 8. ovog zakona ne donese akt iz stava 14. ovog člana, ministar donosi rješenje kojim se zabranjuje obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(17) Odlukom o prestanku rada predškolske ustanove i aktom iz stava 14. ovog člana propisuje se način raspoređivanja djece koja su boravila u predškolskoj ustanovi, odnosno ustanovama iz člana 12. st. 7. i 8. ovog zakona u druge odgovarajuće ustanove, pod uslovom da za to postoje mogućnosti.

## **Član 17**

(1) Predškolska ustanova može da vrši promjene naziva ili sjedišta.

(2) Odluku o promjeni naziva ili sjedišta donosi osnivač.

(3) Ako se tokom obavljanja djelatnosti promijeni naziv ili sjedište predškolske ustanove ili ako počne sa obavljanjem djelatnosti u novim prostorijama, odnosno ako se promijene drugi uslovi propisani zakonom i na temelju zakona donesenim propisom, osnivač predškolske ustanove dužan je izvršiti izmjene osnivačkog akta, te prije početka rada u promijenjenim uslovima podnijeti zahtjev Ministarstvu za izdavanje novog rješenja o ispunjenosti uslova za osnivanje ili nastavak rada.

# **GLAVA IV**

## **ORGANIZACIJA I RAD PREDŠKOLSKKE USTANOVE**

## **Član 18**

(1) Predškolska ustanova pruža usluge za vaspitanje i obrazovanje, njegu, zaštitu, podsticanje interesovanja i razvijanja sposobnosti djece u cjelodnevnom, poludnevnom ili kraćem i povremenom trajanju za djecu od šest mjeseci do polaska u školu, sa različitim programskim sadržajima: sportskim, muzičkim, likovnim, dramskim, folklornim, jezičkim i komunikološkim, informatičkim, rekreativnim i drugim sadržajima.

(2) Predškolska ustanova iz stava 1. ovog člana se može organizovati kao:

- 1) dječji vrtić ili
- 2) klub za djecu.

- (3) Dječji vrtić kao organizaciona jedinica predškolske ustanove osniva se u prostoru odgovarajuće namjene.
- (4) Klub za djecu kao organizaciona jedinica predškolske ustanove može se osnovati u prilagođenom porodičnom prostoru ili drugom odgovarajućem prostoru.
- (5) Zabranjeno je koristiti riječ "vrtić" u nazivu predškolske ustanove koja se osniva kao klub za djecu.
- (6) Predškolske ustanove mogu da imaju jednu ili više organizacionih jedinica iz stava 2. ovog člana.
- (7) Organizacione jedinice u okviru predškolske ustanove mogu imati nazive.
- (8) Organizacione jedinice nemaju svojstvo samostalnog pravnog lica.

### **Član 19**

- (1) Za potrebe igre i druženja djece može se registrovati igraonica za djecu (u daljem tekstu: igraonica) u poslovnom ili stambenom prostoru.
- (2) Igraonica je obavezna da ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i zaposlenih lica, u skladu sa podzakonskim propisima kojima se regulišu standardi i normativi za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja.
- (3) Igraonica može poslovati u okviru privrednog društva ili kao samostalni preduzetnik.
- (4) Registracija igraonice vrši se u skladu sa propisima kojima je uređena registracija privrednih društava, odnosno samostalnih preduzetnika.
- (5) Privredno društvo, odnosno samostalni preduzetnik može obavljati djelatnost igraonice u sjedištu ili u svojoj organizacionoj jedinici ako je kod nadležnog registracionog organa izvršio njenu registraciju u skladu sa klasifikacijom djelatnosti.
- (6) Privredno društvo, odnosno samostalni preduzetnik koji u sjedištu ili organizacionoj jedinici obavlja djelatnosti različite od djelatnosti igraonice, a na ovim mjestima namjerava početi obavljanje djelatnosti igraonice, nije u obavezi da igraonicu registruje kao posebnu organizacionu jedinicu.
- (7) U slučaju iz stava 6. ovog člana, privredno društvo, odnosno samostalni preduzetnik u obavezi je da u rješenju o registraciji ima upisanu djelatnost igraonice u skladu sa klasifikacijom djelatnosti.
- (8) Ako privredno društvo, odnosno samostalni preduzetnik namjerava početi obavljanje djelatnosti igraonice izvan sjedišta ili postojeće organizacione jedinice, u obavezi je da izvrši registraciju igraonice kao posebne organizacione jedinice.
- (9) Nakon registracije igraonice u skladu sa stavom 4. ovog člana, Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge (u daljem tekstu: Agencija) dostavlja Ministarstvu i nadležnom prosvjetnom i tržišnom inspektoru rješenje o upisu u sudski registar za privredna društva, odnosno nadležni organ u jedinici lokalne samouprave dostavlja rješenje o registraciji preduzetnika za samostalnog preduzetnika.
- (10) Nadležna prosvjetna i tržišna inspekcija dužna je da u roku od 45 dana od dostavljanja dokumentacije iz stava 9. ovog člana izvrši kontrolu ispunjenosti uslova rada igraonice, a u skladu sa ovim zakonom, propisima kojima je uređena registracija privrednih društava, odnosno samostalnih preduzetnika i propisom kojim se propisuju standardi i normativi za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja.
- (11) U slučaju da se u inspekcijском pregledu ustanovi da nisu ispunjeni uslovi za rad igraonice, nadležni inspektor donosi rješenje kojim se nalaže otklanjanje nepravilnosti u roku od 30 dana.

(12) Ukoliko se ne otklone nepravilnosti u roku iz stava 11. ovog člana, nadležni inspektor donosi rješenje o zabrani rada, o čemu obavještava Agenciju, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave i Ministarstvo.

(13) Igraonice nemaju status predškolske ustanove.

## **Član 20**

(1) Sve predškolske ustanove i ustanove iz člana 12. st. 7. i 8. ovog zakona primjenjuju standarde i normative za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

(2) Ustanove iz člana 12. st. 7. i 8. ovog zakona primjenjuju odredbe ovog zakona prilikom formiranja vaspitnih grupa, angažovanja lica za realizaciju programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja i vođenja pedagoške dokumentacije.

(3) Predškolske ustanove i ustanove iz člana 12. st. 7. i 8. ovog zakona koje obavljaju djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja mogu da imaju video-nadzor u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite ličnih podataka, s ciljem poštovanja prava na privatnost djece, zaštite dokumentacije trajne vrijednosti i podizanja nivoa sigurnosti djece, roditelja i zaposlenih u objektu ustanove, u unutrašnjem i vanjskom prostoru.

(4) Odluku o uvođenju video-nadzora donosi organ upravljanja ustanove iz stava 3. ovog člana.

(5) Odlukom iz stava 4. ovog člana utvrđuju se pravila uspostavljanja, svrha upotrebe video-nadzora i načina obrade i zaštite podataka u vezi sa video-nadzorom.

(6) Ministar donosi pravilnik o standardima i normativima za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

## **Član 21**

(1) Predškolska ustanova donosi godišnji program rada.

(2) Godišnji program rada javne predškolske ustanove, na prijedlog stručnog vijeća, donosi upravni odbor i isti dostavlja osnivaču radi davanja saglasnosti, a Ministarstvu i Zavodu na uvid do kraja septembra tekuće godine.

(3) Godišnji program rada privatne predškolske ustanove donosi direktor uz saglasnost osnivača i dostavlja Ministarstvu i Zavodu na uvid do kraja septembra tekuće godine.

(4) Ukoliko osnivač nakon razmatranja utvrdi nepravilnosti u godišnjem programu rada, vraća ga predškolskoj ustanovi, te ga osnivač usvaja po otklonjenim nepravilnostima.

(5) Ministar u saradnji sa Zavodom utvrđuje sadržaj obrasca godišnjeg programa rada predškolske ustanove.

(6) Izvještaj o radu za proteklu radnu godinu dostavlja se najkasnije do kraja septembra tekuće godine osnivaču na usvajanje, a Ministarstvu i Zavodu na uvid.

(7) Ustanove iz člana 3. stav 2. ovog zakona koje realizuju program predškolskog vaspitanja i obrazovanja dužne su dostaviti Ministarstvu izvještaj o realizaciji programa.

## **Član 22**

(1) Godišnji program rada predškolske ustanove ostvaruje se počev od 1. septembra tekuće godine do 31. avgusta naredne godine, u skladu sa utvrđenom programskom organizacijom i formiranim vaspitnim grupama u predškolskoj ustanovi.

(2) U periodu od 1. juna do 31. avgusta godišnji program rada se može ostvarivati i po prilagođenom programu, u skladu sa potrebama ustanove.

## **Član 23**

Radno vrijeme u predškolskoj ustanovi utvrđuje osnivač u skladu sa potrebama djece i njihovih roditelja ili staratelja.

## **Član 24**

(1) Djelatnost predškolske ustanove ostvaruje se u različitom trajanju, zavisno od potreba djece, roditelja ili staratelja i jedinice lokalne samouprave i osnivača, kao i od programske koncepcije predškolske ustanove, i to:

- 1) u cjelodnevnom trajanju - do 12 časova dnevno,
- 2) u poludnevnom trajanju - do šest časova dnevno.

(2) Predškolske ustanove mogu, ukoliko za to imaju mogućnosti, organizovati produženi boravak za učenike prve trijade osnovne škole.

(3) Produženi boravak iz stava 2. ovog člana je poseban oblik organizovanog vaspitno-obrazovnog rada sa učenicima, prije i/ili nakon završetka nastave, koji podrazumijeva podršku učenicima u ostvarivanju planiranih ishoda učenja kroz jezičko-komunikacijske, matematičkologičke, socioemocionalne, umjetničke i fizičko-zdravstvene aktivnosti.

(4) U produženom boravku učenici se, pod rukovodstvom voditelja produženog boravka, sistematično i planski pripremaju za nastavu i organizovano provode svoje slobodno vrijeme.

(5) U okviru produženog boravka realizuju se aktivnosti predviđene programom rada produženog boravka (u daljem tekstu: program rada), koji donosi predškolska ustanova za svaku radnu godinu.

(6) Da bi predškolska ustanova organizovala produženi boravak, dužna je da:

- 1) ima odgovarajući prostor i potrebnu opremu propisanu aktom kojim se propisuju standardi i normativi za predškolsko vaspitanje i obrazovanje,
- 2) ima odgovarajući kadar,
- 3) postoji zainteresovanost roditelja ili staratelja za uključivanje učenika u produženi boravak, odnosno da ima odgovarajući broj učenika za formiranje grupe,
- 4) ima definisan program rada.

(7) Poslove voditelja produženog boravka može obavljati:

- 1) lice koje ispunjava uslove za obavljanje poslova vaspitača u predškolskoj ustanovi,
- 2) diplomirani pedagog,
- 3) nastavnik razredne nastave.

(8) Područja rada voditelja produženog boravka su:

- 1) planiranje i programiranje rada,
- 2) neposredan vaspitno-obrazovni rad,
- 3) dokumentovanje i evaluacija vaspitno-obrazovnog rada,
- 4) saradnja sa nastavnicima razredne nastave i stručnim saradnicima škole koju dijete pohađa, te roditeljima,
- 5) stručno usavršavanje,
- 6) učešće u organizaciji svečanosti i manifestacija u predškolskoj ustanovi,

7) ostali poslovi u skladu sa organizacijom rada u predškolskoj ustanovi.

(9) Radno vrijeme voditelja produženog boravka je osam sati dnevno, od čega je najviše šest sati neposrednog rada sa učenicima.

(10) Voditelj produženog boravka treba da ima položen stručni ispit za samostalan vaspitno-obrazovni rad.

(11) Za jednu grupu učenika u produženom boravku predškolska ustanova je obavezna da angažuje jednog voditelja produženog boravka na puno radno vrijeme, a ukoliko postoji potreba, može angažovati i više voditelja produženog boravka.

(12) Poslove voditelja produženog boravka u okviru 40-časovne radne sedmice utvrđuje predškolska ustanova aktom kojim se reguliše organizacija i sistematizacija radnih mjesta.

(13) Finansiranje produženog boravka u predškolskoj ustanovi obezbjeđuje se iz sredstava osnivača predškolske ustanove, donacija, sponzorstva, učešća roditelja i drugih izvora.

(14) Predškolska ustanova prilikom upisa učenika u produženi boravak potpisuje ugovor sa roditeljem, odnosno starateljem, kojim se definišu prava i obaveze strana potpisnica ugovora, kao što su: vrijeme trajanja produženog boravka, način obezbjeđenja ishrane učenika u produženom boravku, prava i obaveze koje se odnose napraćenje učenika do škole i iz škole, način finansiranja, te ostala prava i obaveze potpisnika ugovora.

(15) Predškolska ustanova opštim aktima određuje radno vrijeme produženog boravka.

(16) U produženom boravku u predškolskoj ustanovi, u zavisnosti od prostornih uslova, može biti do 30 učenika u grupi, s tim da svakom učeniku treba da je obezbijeđeno najmanje 2,5 m<sup>2</sup> korisnog prostora.

(17) Za evidenciju učenika koji borave u produženom boravku koristi se dnevnik rada za produženi boravak propisan pravilnikom kojim se reguliše pedagoška dokumentacija i evidencija u osnovnoj školi.

(18) Voditelji produženog boravka dnevnik rada popunjavaju čitko, detaljno i svakodnevno.

## **Član 25**

(1) Vaspitno-obrazovni rad ostvaruje se na jednom od jezika konstitutivnih naroda koji žive u Republici, na službenim pismima ćirilica i latinica.

(2) Za djecu, pripadnike nacionalnih manjina, vaspitnoobrazovni rad može se ostvarivati na maternjem jeziku ili dvojezično.

(3) U vaspitnoj grupi koju pohađaju djeca koja ne poznaju službene jezike konstitutivnih naroda, predškolska ustanova može angažovati lice za podršku sa potrebnom jezičkom kompetencijom.

(4) Ministar donosi Pravilnik o dvojezičnom ostvarivanju vaspitno-obrazovnog rada i rada na jeziku nacionalnih manjina.

## **Član 26**

(1) Dio programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja ili program u cjelini može da se ostvaruje i na stranom jeziku.

(2) Ministar donosi Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja predškolskog programa na stranom jeziku.

## **Član 27**

(1) Djeca sa smetnjama u razvoju su: djeca sa oštećenjem vida, sluha, sa oštećenjem u govorno-glasovnoj komunikaciji, sa tjelesnim oštećenjem i/ili hroničnim oboljenjem, sa intelektualnim oštećenjem, sa psihičkim poremećajem i/ili oboljenjem, višestrukim oštećenjima, ili sa drugim oštećenjem ili oboljenjem, koji dovode do poteškoća u psihomotornom i senzomotornom razvoju, a koja značajno otežavaju funkcionisanje u aktivnostima svakodnevnog života.

(2) Uključivanje djece iz stava 1. ovog člana u predškolske ustanove i škole za djecu sa smetnjama u razvoju, koja imaju nalaz i mišljenje o procjeni potreba i usmjeravanju djece i omladine sa smetnjama u razvoju, ostvaruje se na osnovu preporuka stručne komisije formirane u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se propisuje osnovno vaspitanje i obrazovanje za pitanja dobne granice za upis djeteta u osnovnu školu.

(3) Odluku o uključivanju djece iz stava 1. ovog člana, a na osnovu preporuke stručnog vijeća predškolske ustanove donosi direktor, poštujući princip najboljeg interesa djeteta.

(4) Vaspitno-obrazovni rad sa djecom sa smetnjama u razvoju ostvaruje se prema individualizovanom vaspitno-obrazovnom programu, zavisno od potreba i mogućnosti djece.

(5) Za djecu kod kojih se nakon upisa u predškolsku ustanovu uoče odstupanja od tipičnog razvoja, a nemaju nalaz i mišljenje o procjeni potreba i usmjeravanju djece i omladine sa smetnjama u razvoju komisije formirane u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita, obezbjeđuje se opservacija na osnovu koje se donosi preporuka opservacionog tima predškolske ustanove.

(6) Stručnu pomoć u okviru opservacionog perioda iz stava 5. ovog člana opservacionom timu predškolske ustanove pružaju stručna lica iz resursnog centra za inkluzivno vaspitanje i obrazovanje.

(7) Ukoliko opservacioni tim iz stava 5. ovog člana utvrdi da je potrebna dalja procjena djeteta, dijete se upućuje na procjenu komisiji formiranoj u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita.

(8) Izradu programa iz stava 4. ovog člana vrši jedan od stručnih organa predškolske ustanove uz podršku odgovarajućeg stručnog lica, zavisno od potrebe.

(9) Ministar donosi Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja programa u predškolskim ustanovama za djecu sa smetnjama u razvoju.

### **Član 27a**

(1) Škola za djecu sa smetnjama u razvoju može da bude resursni centar za inkluzivno vaspitanje i obrazovanje.

(2) Resursni centar za inkluzivno vaspitanje i obrazovanje iz stava 1. ovog člana obavlja sljedeće poslove:

1) pruža stručnu pomoć predškolskoj ustanovi prilikom opservacije i procjene djece kod kojih je uočeno odstupanje od tipičnog razvoja u skladu sa članom 27. st. 5. i 6. ovog zakona,

2) pruža pomoć pri izradi individualizovanih vaspitno-obrazovnih programa,

3) obavlja individualni defektološki rad,

4) vrši adaptaciju didaktičkih sredstava, materijala i igre za rano učenje za djecu sa smetnjama u razvoju,

5) sprovodi obuku za upotrebu asistivnih tehnologija u vaspitanju i obrazovanju,

6) organizuje seminare i obuke za vaspitno-obrazovne radnike,

7) obavlja savjetodavni rad sa roditeljima,

8) vrši i druge poslove koji su u interesu poboljšanja položaja djece sa smetnjama u razvoju koja borave u predškolskoj ustanovi.

(3) Ministar rješenjem daje saglasnost za organizovanje rada resursnog centra za inkluzivno vaspitanje i obrazovanje u okviru škola za djecu sa smetnjama u razvoju.

(4) Škola za djecu sa smetnjama u razvoju svojim aktom o organizaciji i sistematizaciji propisuje organizaciju poslova iz stava 2. ovog člana.

(5) Škole za djecu sa smetnjama u razvoju koje imaju rješenje iz stava 3. ovog člana dužne su da ministru dostavljaju polugodišnji izvještaj o radu.

## **Član 28**

(1) Za nadarenu djecu, djecu sa teškoćama u učenju, djecu izloženu socijalno rizičnim ponašanjima, djecu bez roditelja i djecu koja ne poznaju jezik na kojem se odvija vaspitno-obrazovni rad predškolska ustanova je dužna da izradi individualizovani vaspitno-obrazovni program.

(2) Izradu programa iz stava 1. ovog člana vrši stručni organ iz člana 74. ovog zakona uz podršku odgovarajućeg stručnog lica, zavisno od potrebe.

(3) Ukoliko predškolska ustanova nema zaposleno odgovarajuće stručno lice za izradu programa iz stava 1. ovog člana, direktor može angažovati stručno lice za izradu tog programa.

(4) Rok za izradu programa iz stava 1. ovog člana je najkasnije tri mjeseca od upisa djeteta u predškolsku ustanovu.

## **Član 29**

(1) Predškolska ustanova može organizovati aktivnosti u okviru programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja i u prostoru izvan predškolske ustanove neposrednim upoznavanjem predmeta, pojava i odnosa u prirodnoj i društvenoj sredini.

(2) Organizacija aktivnosti iz stava 1. ovog člana mora biti planirana godišnjim programom rada predškolske ustanove.

## **Član 30**

Predškolska ustanova djelatnost zasniva na Programu predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Republici.

## **Član 31**

(1) Svi predškolski programi su zasnovani na načelima planiranja, primjene i evaluacije cjelovitog razvojnog programa s ciljem osnaživanja dječjeg učenja i razvoja kroz obezbjeđivanje iskustava podržanih sistemom učećih aktivnosti i mrežom ishoda učenja.

(2) U okviru cjelovitih razvojnih programa primjenjuju se sljedeći programi:

1) specijalizovani razvojni programi,

2) interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi,

3) programi za djecu pred polazak u školu.

(3) U predškolskim ustanovama primjenjuje se i program jačanja roditeljskih znanja i sposobnosti u vaspitanju djece.

(4) Prilikom izrade programa vodiće se briga o tome da programi, kao i metodologija rada, osiguravaju predškolsko vaspitanje i obrazovanje koje za posljedicu nema diskriminaciju i nejednakost polova.

(5) Ministar pravilnikom utvrđuje programe iz stava 2. ovog člana.

### **Član 32**

Cjeloviti razvojni program je otvoreni program predškolskog vaspitanja i obrazovanja, prilagodljiv za različite uslove i trajanje u svim predškolskim ustanovama u Republici.

### **Član 33**

(1) U predškolskoj ustanovi mogu se ostvariti specijalizovani razvojni programi za nadarenu djecu, prema interesovanjima, potrebama i sposobnostima djeteta.

(2) Za realizaciju programa iz stava 1. ovog člana mogu se angažovati stručnjaci iz različitih oblasti, što se određuje na osnovu konkretnih potreba.

(3) Specijalizovani razvojni programi mogu biti i interesni programi za vaspitne grupe koje vode obučena fizička lica ili pravna lica registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti vaspitanja, kao što su: jezički, muzički, dramski, umjetnički, sportski i rekreativni, informatički i drugi programi.

### **Član 34**

(1) Interventni predškolski programi realizuju se u slučajevima elementarnih nepogoda.

(2) Mjere u okviru programa iz stava 1. ovog člana donosi direktor predškolske ustanove neposredno po nastupanju elementarne nepogode i o tome obavještava osnivača i Ministarstvo.

(3) Kompenzacioni programi mogu se ostvarivati isključivo u manje podsticajnim - nedovoljno razvijenim sredinama.

(4) Aktivnosti i mjere u okviru programa iz stava 3. ovog člana određuju se na osnovu realnih potreba djece i njihovih porodica u njihovom prirodnom okruženju, a pokrivaju raznovrsne djelatnosti od prevencije do suzbijanja faktora koji dovode do uskraćenosti.

(5) Rehabilitacioni programi mogu da se ostvaruju u specijalizovanim ustanovama koje primjenjuju programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja radi podrške optimalnom funkcionisanju djece sa smetnjama u razvoju u aktivnostima i učešću u svakodnevnom životu.

### **Član 35**

Predškolske ustanove mogu organizovati i učestvovati u programima jačanja roditeljskih znanja i sposobnosti u vaspitanju djece, koji se organizuju u predškolskoj ustanovi, porodičnom okruženju ili u drugim ustanovama i organizacijama.

### **Član 36**

(1) Program za djecu u godini pred polazak u školu organizuje se za djecu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog vaspitanja i obrazovanja i koja nisu pohađala cjeloviti razvojni program, a koja po propisima kojima se uređuje oblast osnovnog vaspitanja i obrazovanja u narednoj školskoj godini stiču uslove za polazak u prvi razred osnovne škole.

(2) Program za djecu u godini pred polazak u školu ostvaruje se realizacijom utvrđene mreže ishoda učenja za djecu u godini pred polazak u školu u okviru cjelovitog razvojnog programa, a u skladu sa propisom kojim se propisuje Program predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

- (3) Program za djecu u godini pred polazak u školu traje najmanje tri mjeseca u kontinuitetu, svaki radni dan, tri sata dnevno u neposrednom radu sa djecom.
- (4) Za realizaciju Programa za djecu u godini pred polazak u školu, predškolska ustanova ili ustanova angažuje lice po ugovoru, bez zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa zakonom.
- (5) Lice iz stava 4. ovog člana obavezno je da ispunjava propisane uslove u vezi sa vrstom i stepenom stručne spreme za vaspitača u predškolskoj ustanovi, da ima tri godine radnog iskustva u vaspitnoj grupi i da je radno sposoban, a to dokazuje zdravstvenim uvjerenjem o psihičkoj i fizičkoj sposobnosti za rad sa djecom, a uvjerenje ne može biti starije od šest mjeseci.
- (6) U slučaju kada ne postoji mogućnost angažovanja vaspitača u skladu sa stavom 5. ovog člana, Program za djecu u godini pred polazak u školu može da realizuje i vaspitač bez propisanog radnog iskustva.
- (7) Minimalan broj djece u vaspitnim grupama za organizaciju Programa za djecu u godini pred polazak u školu je 14.
- (8) Izuzetno od stava 7. ovog člana, u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave, u sredinama izražene razuđenosti stanovništva i nepristupačnosti terena, naseljima sa negativnom stopom prirodnog priraštaja, Program za djecu u godini pred polazak u školu može se organizovati i u manjim vaspitnim grupama od broja propisanog u stavu 7. ovog člana.

### **Član 36a**

- (1) Ministarstvo, najkasnije pet mjeseci prije početka realizacije Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona, obavještava jedinice lokalnih samouprava, predškolske ustanove i ustanove iz člana 12. stav 7. ovog zakona o uslovima i načinu izbora predškolskih ustanova i ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona u kojima će se realizovati Program iz člana 36. stav 1. ovog zakona.
- (2) Izbor predškolske ustanove i ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona vrši se na osnovu broja prijavljene djece za pohađanje Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona, obezbijeđenih prostornih i kadrovskih uslova, obezbijeđenih sredstava za ostale troškove neophodne za realizaciju tog programa i Izvještaja o realizaciji Programa za prethodnu godinu u kojoj je realizovan Program iz člana 36. stav 1. ovog zakona.
- (3) Ostali troškovi iz stava 2. ovog člana za realizaciju Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona podrazumijevaju troškove za prevoz djece ukoliko je to potrebno, ishranu djece, te održavanje i zagrijavanje prostora i komunalne usluge.
- (4) Predškolska ustanova ili ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona Ministarstvu dostavlja spisak prijavljene djece za učešće u Programu iz člana 36. stav 1. ovog zakona i dokaz da su obezbijeđeni uslovi propisani stavom 2. ovog člana, najkasnije 30 dana od dana obavještenja iz stava 1. ovog člana.
- (5) Prilikom pripreme plana raspodjele sredstava za realizaciju Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona uzimaju se u obzir i podaci o prijavljenoj djeci iz nerazvijenih i izrazito nerazvijenih jedinica lokalnih samouprava, predškolskim ustanovama i ustanovama iz člana 12. stav 7. ovog zakona koje će uključiti više djece iz ruralnih sredina, djece samohranih roditelja, djece sa smetnjama u razvoju, kao i predškolskim ustanovama i ustanovama iz člana 12. stav 7. ovog zakona koje su dostavile dokaz da korisnici usluga neće obezbjeđivati sredstva za ostale troškove iz stava 3. ovog člana neophodne za realizaciju Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona.
- (6) Jedinice lokalne samouprave, predškolske ustanove i ustanove u kojim će se realizovati Program iz člana 36. stav 1. ovog zakona obavještavaju se najkasnije dva mjeseca prije početka realizacije Programa o planu raspodjele sredstava za realizaciju Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

(7) Predškolska ustanova i ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona treba da prije početka realizacije Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona objavi spisak uključene djece u taj program na svojoj oglasnoj tabli ili internet stranici sa podacima o imenu i prezimenu, te datumu rođenja djeteta.

(8) Predškolska ustanova ili ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona koja samostalno realizuje i finansira Program iz člana 36. stav 1. ovog zakona obavještava Ministarstvo o početku realizacije tog programa i dostavlja Izvještaj o realizaciji Programa za prethodnu godinu u kojoj je realizovan Program iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

(9) Minimalan broj djece u vaspitnim grupama samostalno određuju ustanove iz stava 8. ovog člana.

(10) U slučaju organizovanja Programa iz člana 36. stav 1. ovog zakona predškolska ustanova ili ustanova iz člana 12. stav 7. ovog zakona treba da primjenjuju normative koje se odnose na prostorne i kadrovske uslove, te standarde i normative koji se odnose na maksimalni broj djece u vaspitnoj grupi djece uzrasta od pet do šest godina.

### **Član 37**

(1) Upis djece u predškolsku ustanovu vrši se na osnovu ljekarskog uvjerenja dobijenog na osnovu pregleda o fizičkom i psihičkom razvoju djeteta i laboratorijskih nalaza koji sadrže bris nosa i grla i nalaz stolice izdatih od nadležne zdravstvene ustanove i izvoda iz matične knjige rođenih u papirnom obliku ili digitalnog seta podataka sadržanih u izvodu iz matične knjige rođenih koje, uz saglasnost roditelja, putem informacionog sistema Ministarstva preuzima ovlašćeno lice predškolske ustanove iz Centralnog informacionog sistema za drugi primjerak matičnih knjiga u elektronskom obliku Ministarstva uprave i lokalne samouprave.

(2) Nakon izvršenog upisa djeteta, predškolska ustanova zaključuje ugovor sa roditeljem ili starateljem o međusobnim pravima i obavezama.

(3) Način i postupak upisa djece u predškolsku ustanovu uređuje se statutom i opštim aktom predškolske ustanove.

(4) Ukoliko ne postoje potrebni uslovi za obuhvat sve predškolske djece, predškolska ustanova je, uz saglasnost osnivača, dužna propisati kriterijume na osnovu kojih se vrši upis djece u predškolsku ustanovu i u tom slučaju se kao obavezni moraju definisati sljedeći kriterijumi:

1) djeca čiji su roditelji lica sa invaliditetom,

2) djeca samohranih roditelja,

3) djeca iz porodica sa troje ili više djece,

4) djeca iz porodica kojima je utvrđen status korisnika prava na novčanu pomoć, dječji dodatak i materinski dodatak,

5) djeca pripadnika manjinskih etničkih zajednica.

(5) Predškolska ustanova, uz saglasnost osnivača, može propisati i druge kriterijume za upis djece.

(6) Djeca bez roditeljskog staranja i djeca sa smetnjama u razvoju ne podliježu postupku bodovanja na osnovu definisanih kriterijuma za prijem u predškolsku ustanovu.

(7) Upis djeteta sa smetnjama u razvoju razmatra predškolska ustanova na osnovu dokumentacije i procjene stručnog tima o psihofizičkom statusu i potrebama djeteta za odgovarajućim programima koje predškolska ustanova može ponuditi.

### **Član 38**

Na početku svake radne godine, kao i u slučaju djetetovog odsustva iz ustanove dužeg od 15 kalendarskih dana, iz zdravstvenih razloga roditelj djeteta koje pohađa predškolsku ustanovu je obavezan da donese mišljenje nadležnog pedijatra, odnosno specijaliste porodične medicine o tome da li dijete može nastaviti pohađati ustanovu, a na osnovu laboratorijskih nalaza koji sadrže bris grla, nosa i stolice na parazite kako bi se preventivno djelovalo na zdravlje ostale djece i spriječilo širenje zaraznih bolesti, posebno u periodu adaptacije.

### **Član 39**

(1) Predškolska ustanova je dužna da propiše i sprovodi mjere, način, postupak i smjernice zaštite i bezbjednosti djece tokom boravka u ustanovi, kao i svih aktivnosti koje organizuje ustanova, u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, te da propiše periodičnu procjenu rizika od opasnosti u objektima.

(2) Uslovi koji se odnose na bezbjednost boravka djece i odraslih u objektima predškolske ustanove definišu se propisom kojim se reguliše oblast pedagoških standarda i normativa u predškolskoj ustanovi.

### **Član 40**

Zdravstvena zaštita predškolske djece je regulisana propisima kojima se uređuje oblast zdravstvene zaštite.

### **Član 41**

Tokom boravka u ustanovi, predškolska ustanova je dužna kolektivno osigurati svu djecu od povreda i nesretnog slučaja.

### **Član 42**

(1) Radi unapređenja zdravlja i razvoja djece, predškolska ustanova primjenjuje standarde i normative u oblasti ishrane, njege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite djece u predškolskoj ustanovi.

(2) Ministar donosi Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja ishrane, njege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite djece u predškolskoj ustanovi.

### **Član 43**

(1) Rad sa djecom u predškolskim ustanovama organizuje se u vaspitnim grupama.

(2) Vaspitne grupe osnivaju se prema uzrastu djece, vrsti i trajanju programa, sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja.

(3) Vaspitne grupe mogu biti:

1) jasliske - za uzrasni period od šest mjeseci do tri godine i

2) vrticke grupe - za uzrasni period od tri godine do polaska u školu.

(4) Vaspitne grupe mogu biti formirane od djece istog ili djece razlicitog uzrasta, tj. mjesovite grupe.

(5) Mjesovite vaspitne grupe formiraju se samo u slucajevima gdje se ne mogu formirati grupe istog uzrasta.

(6) Broj djece u vaspitnoj grupi ne smije prelaziti propisane standarde i normative.

(7) Broj djece u vaspitnoj grupi je:

1) jasliska grupa od šest mjeseci do jedne godine - do sestoro djece,

- 2) jaslíčka grupa od jedne do dvije godine - do 12 djece,
- 3) jaslíčka grupa od dvije do tri godine - do 15 djece,
- 4) mješovita jaslíčka grupa - do 14 djece,
- 5) vrtíčka grupa od tri do četiri godine - do 21og djeteta,
- 6) vrtíčka grupa od četiri do pet godina - do 24 djece,
- 7) vrtíčka grupa od pet do šest godina - do 25 djece i
- 8) mješovita vrtíčka grupa - do 23 djece.

(8) U predškolskoj ustanovi u jednoj vaspitnoj grupi može se uključiti jedno dijete sa smetnjama u razvoju koje ima nalaz i mišljenje o procjeni potreba i usmjeravanju djece i omladine sa smetnjama u razvoju komisije formirane u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita.

(9) Izuzetno od stava 8. ovog člana, ukoliko predškolska ustanova ima manji broj vaspitnih grupa u odnosu na broj upisane djece sa smetnjama u razvoju, u vaspitnu grupu može se uključiti najviše dvoje djece sa smetnjama u razvoju.

(10) Ukoliko vaspitnu grupu pohađa dijete sa smetnjama u razvoju, broj djece u grupi se umanjuje za tri.

(11) Za djecu u vaspitnoj grupi u školama za djecu sa smetnjama u razvoju koje ostvaruju programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja primjenjuje se normativ:

1) djeca oštećenog vida i sluha, te djeca sa tjelesnim oštećenjima - do sedmoro djece u grupi i to:

1. vrtíčka grupa od tri do četiri godine - do četvoro djece,
2. vrtíčka grupa od četiri do pet godina - do petoro djece,
3. vrtíčka grupa od pet do šest godina - do sedmoro djece,
4. mješovita vrtíčka grupa - do petoro djece;

2) djeca sa višestrukim smetnjama ili djeca sa intelektualnim i psihičkim oštećenjima - do petoro djece u grupi.

(12) Ukoliko postoji potreba, ustanova za tekuću radnu godinu, uz saglasnost osnivača, može utvrditi veći broj djece koja se upisuju u vaspitnu grupu, s tim da broj upisane djece ne može biti uvećan za više od 20% od broja utvrđenog stavom 7. ovog člana.

(13) Rad vaspitača u grupi formiranoj u skladu sa stavom 10. ovog člana definiše se kao rad sa posebnim opterećenjem, u skladu sa posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture.

(14) Broj djece u vaspitnim grupama koji je propisan stavom 7. ovog člana provjerava se kao uslov prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova za nastavak rada predškolske ustanove.

## **Član 44**

(1) U funkciji unapređivanja obrazovanja i vaspitanja predškolske ustanove mogu se međusobno povezivati u strukovna udruženja (u daljem tekstu: udruženja).

(2) Na osnivanje, organizaciju i rad udruženja iz stava 1. ovog člana primjenjuju se propisi koji se odnose na udruženja.

(3) Udruženja imaju pravo davanja mišljenja i inicijativa o pitanjima od značaja za rad udruženja.

#### **Član 45**

- (1) Vaspitači i stručni saradnici mogu se međusobno povezivati u strukovna društva.
- (2) Strukovna društva mogu da daju mišljenje i prijedloge za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada i da učestvuju u radu komisija i timova koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem.

#### **Član 46**

- (1) Nevladine organizacije, druge ustanove i organizacije, kao i fizička lica mogu, na osnovu mišljenja Ministarstva, realizovati programe, projekte, istraživanja ili druge aktivnosti u predškolskim ustanovama, s tim da se za realizaciju tih aktivnosti ne mogu naplaćivati sredstva od roditelja.
- (2) Programi, projekti, istraživanja i druge aktivnosti iz stava 1. ovog člana moraju služiti ciljevima i zadacima vaspitanja i obrazovanja i ne mogu remetiti redovno odvijanje vaspitno-obrazovnog procesa.
- (3) Na prijedlog stručnog vijeća, direktor predškolske ustanove na početku radne godine donosi odluku o izboru časopisa za djecu koje će ponuditi djeci.
- (4) Časopis za djecu treba da bude primjeren uzrastu djeteta, da ima vaspitno-obrazovnu vrijednost, odnosno da služi ciljevima i zadacima vaspitanja i obrazovanja.
- (5) Predškolska ustanova može da koristi radne listove za djecu od ovlašćenog izdavača za izdavanje udžbenika ili od druge izdavačke kuće, ali uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (6) Zahtjev za saglasnost za korišćenje radnih listova iz stava 5. ovog člana za djecu u predškolskim ustanovama i ustanovama koje obavljaju djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja Ministarstvu podnosi ovlašćeni izdavač za izdavanje udžbenika ili druga izdavačka kuća.
- (7) Časopisi za djecu i radni listovi su dodatni materijali, te se roditelj djeteta ne može obavezivati da kupi časopis za dijete.
- (8) U predškolskoj ustanovi nije dopušteno promovisanje i prodaja robe i/ili usluga koje ne služe ciljevima vaspitanja i obrazovanja ili su štetne za zdravlje, rast i razvoj djece predškolske dobi.
- (9) Ministar donosi uputstvo o etičkom kodeksu tokom realizacije programa, projekata i istraživanja sa djecom u predškolskim ustanovama.

### **GLAVA V ZAPOSLENI U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI**

#### **Član 47**

Djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja, u smislu vaspitno-obrazovnog rada, njege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite, ostvaruju vaspitači, stručni saradnici i medicinski tehničari.

#### **Član 48**

- (1) Vaspitno-obrazovni rad u jaslčkim, odnosno vrtičkim grupama obavljaju vaspitači.
- (2) Zadatak vaspitača je da, u timu i pojedinačno, stručnim znanjem i djelovanjem, osigura postizanje propisanih ciljeva i zadataka vaspitanja, obrazovanja i njege koji su određeni programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja, a u skladu sa potrebama, mogućnostima i interesovanjima djece.
- (3) Područja rada vaspitača su:

- 1) planiranje vaspitno-obrazovnog rada,
  - 2) neposredni vaspitno-obrazovni rad,
  - 3) podrška dječjem razvoju i učenju,
  - 4) praćenje, vrednovanje i dokumentovanje razvoja djece,
  - 5) kreiranje okruženja za razvoj i učenje,
  - 6) partnerstvo sa porodicom i zajednicom,
  - 7) profesionalni razvoj,
  - 8) učešće u radu i razvoju predškolske ustanove i vaspitno-obrazovnog sistema.
- (4) Opisi poslova vaspitača iz područja rada iz stava 3. ovog člana propisani su pravilnikom kojim se propisuju standardi rada vaspitača i stručnih saradnika u predškolskoj ustanovi i pravilnikom kojim se propisuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta.
- (5) Poslove koordinatora jedne organizacione jedinice ili više organizacionih jedinica predškolske ustanove obavljaju vaspitači koordinatori.

#### **Član 49**

- (1) Stručni saradnici rade na poslovima kojima se unapređuje vaspitno-obrazovni rad, druge pedagoške funkcije i socijalna zaštita.
- (2) Stručni saradnici su:
- 1) pedagog,
  - 2) psiholog,
  - 3) defektolog, odnosno specijalni edukator - rehabilitator i logoped,
  - 4) socijalni radnik.
- (3) Područja rada pedagoga su:
- 1) planiranje, programiranje i organizovanje rada predškolske ustanove,
  - 2) praćenje, vrednovanje i unapređenje vaspitno-obrazovnog rada,
  - 3) rad sa djecom,
  - 4) rad sa vaspitačima,
  - 5) partnerstvo sa porodicom i zajednicom,
  - 6) profesionalni razvoj,
  - 7) rad u stručnim organima i timovima na nivou predškolske ustanove i van nje.
- (4) Područja rada psihologa su:
- 1) rad sa djecom,
  - 2) rad sa roditeljima,
  - 3) rad sa vaspitačima,
  - 4) planiranje i programiranje, dokumentovanje i analitičko-istraživački rad,

5) profesionalni razvoj i vrednovanje kvaliteta rada predškolske ustanove,

6) rad u stručnim organima, timovima i saradnja sa zajednicom.

(5) Područja rada socijalnog radnika su:

1) rad sa djecom,

2) rad sa porodicom,

3) analitičko-istraživački i preventivni rad,

4) planiranje rada, saradnja sa vaspitačima i stručnim organima predškolske ustanove,

5) saradnja sa lokalnom zajednicom i drugim institucijama i organizacijama,

6) razvoj profesionalnih vještina i znanja.

(6) Područja rada defektologa, odnosno specijalnog edukatora - rehabilitatora i logopeda su:

1) planiranje, programiranje i pripremanje za neposredan rad,

2) rad sa djecom,

3) saradnja sa porodicom i zajednicom,

4) stvaranje uslova za razvoj i učenje djeteta, te kreiranje inkluzivne klime,

5) praćenje i dokumentovanje razvoja i napredovanja djeteta,

6) profesionalni razvoj,

7) aktivnosti usmjerene na unapređenje i osiguranje kvaliteta rada predškolske ustanove.

(7) Opis poslova pedagoga, psihologa, socijalnog radnika i defektologa, odnosno specijalnog edukatora - rehabilitatora i logopeda iz područja rada iz st. 3, 4, 5. i 6. ovog člana propisani su pravilnikom kojim se propisuju standardi rada vaspitača i stručnih saradnika u predškolskoj ustanovi i pravilnikom kojim se propisuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta.

(8) Ministar, na prijedlog Zavoda, donosi Pravilnik o standardima rada vaspitača i stručnih saradnika u predškolskoj ustanovi.

## **Član 50**

(1) U javnoj predškolskoj ustanovi koja ima više od pet vaspitnih grupa angažuje se jedan stručni saradnik, u zavisnosti od potrebe predškolske ustanove.

(2) Predškolske ustanove koje nemaju stručnog saradnika mogu ostvariti saradnju sa drugim vaspitno-obrazovnim ustanovama sa područja iste ili druge jedinice lokalne samouprave, putem udruživanja ljudskih i materijalnofinansijskih resursa za potrebe saradnje, a u cilju poboljšanja efikasnosti i ekonomičnosti u ostvarivanju podizanja nivoa kvaliteta svojih usluga.

(3) Predškolske ustanove iz stava 2. ovog člana zaključuju sporazum o uspostavljanju saradnje.

## **Član 51**

(1) Vaspitno-obrazovni rad za djecu sa smetnjama u razvoju uključenu u redovne uzrasne grupe u predškolskoj ustanovi obavljaju vaspitači uz stručnu podršku defektologa, u zavisnosti od vrste smetnje.

(2) Vaspitno-obrazovni rad u školama za djecu sa smetnjama u razvoju koje ostvaruju programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja obavljaju defektolozi odgovarajućeg smjera, koji imaju odgovarajući nivo visokog obrazovanja.

## **Član 52**

(1) Poslove vaspitača obavljaju lica koja, pored ispunjenih opštih uslova utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, moraju da imaju:

- 1) završen prvi ciklus studija na studijskom programu predškolskog vaspitanja i obrazovanja ili programu za obrazovanje vaspitača u trajanju od tri godine i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova,
- 2) položen stručni ispit za vaspitno-obrazovni rad i
- 3) ljekarsko uvjerenje o psihičkoj i fizičkoj sposobnosti za rad sa djecom.

(2) Stručni saradnici, pored ispunjenih uslova utvrđenih zakonom kojim se uređuju radni odnosi, moraju da imaju:

- 1) završen prvi ciklus studijskog programa u trajanju od četiri godine i ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent,
- 2) završen prvi ciklus studijskog programa u trajanju od tri godine i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova uz završen drugi ciklus istog studija sa ukupnih 300 ECTS bodova,
- 3) položen stručni ispit za vaspitno-obrazovni rad i
- 4) ljekarsko uvjerenje o psihičkoj i fizičkoj sposobnosti za rad sa djecom.

## **Član 53**

(1) Vaspitno-obrazovni radnici i direktori predškolskih ustanova dužni su da se stručno usavršavaju.

(2) Stručno usavršavanje vaspitno-obrazovnih radnika usmjereno je na jačanje osposobljenosti za:

- 1) neposredan rad sa djecom,
- 2) planiranje, dokumentovanje i evaluaciju vaspitnoobrazovnog rada,
- 3) kreiranje okruženja za učenje i razvoj, didaktičkih sredstava i materijala za učenje,
- 4) timski rad i rad u stručnim organima predškolske ustanove,
- 5) učešće u organizaciji svečanosti i manifestacija,
- 6) partnerstvo sa porodicom i zajednicom.

(3) Stručno usavršavanje ostvaruje se kroz: programe obuka, stručne skupove, projekte i programe vaspitanja i obrazovanja na nivou predškolske ustanove, opštinskom, regionalnom ili međunarodnom nivou i kroz projekte mobilnosti, stručna i studijska putovanja, aktivnosti koje preduzima radnik u skladu sa ličnim planom stručnog usavršavanja i kroz programe u okviru cjeloživotnog učenja.

(4) Stručno usavršavanje lica iz stava 1. ovog člana planira se godišnjim programom rada i razvojnim planom predškolske ustanove, te ličnim planovima stručnog usavršavanja zaposlenih na poslovima vaspitanja i obrazovanja, rezultata samovrednovanja i vrednovanja kvaliteta rada predškolske ustanove i drugih pokazatelja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.

(5) Programe obuka i usavršavanja za period od četiri godine utvrđuje Zavod na osnovu javnog poziva.

(6) Ministar donosi Katalog programa obuka i usavršavanja na prijedlog Zavoda.

(7) U organizaciju i realizaciju stručnog usavršavanja lica iz stava 1. ovog člana obavezno su uključeni Ministarstvo i Zavod.

#### **Član 54**

(1) Rad vaspitno-obrazovnih radnika direktor kontinuirano prati, analizira i vrednuje na osnovu ličnog uvida i pribavljenog mišljenja stručnog vijeća ili stručnog tima, te ga ocjenjuje na kraju radne godine.

(2) Izuzetno, ukoliko je za direktora predškolske ustanove izabrano lice iz člana 82. stav 2. ovog zakona, rad vaspitno-obrazovnih radnika kontinuirano prati, analizira i vrednuje na osnovu ličnog uvida i pribavljenog mišljenja stručnog vijeća ili stručnog tima, te ga ocjenjuje na kraju radne godine pomoćnik direktora za vaspitno-obrazovni rad.

(3) Vaspitno-obrazovni radnici ocjenjuju se iz područja rada utvrđenih čl. 48. i 49. ovog zakona.

(4) Za postignute rezultate u radu vaspitno-obrazovni radnici mogu biti pohvaljeni i nagrađeni u skladu sa kriterijumima propisanim opštim aktom predškolske ustanove.

(5) U zavisnosti od ostvarenih rezultata i ocjena o radu, vaspitno-obrazovni radnici iz stava 1. ovog člana mogu postepeno napredovati u sljedeća stručna zvanja:

- 1) mentor,
- 2) savjetnik,
- 3) viši savjetnik.

(6) Na prijedlog Zavoda, ministar donosi rješenje o stručnom napredovanju u zvanja iz stava 5. ovog člana.

(7) Izbor programa obuka, način stručnog usavršavanja, te procedura ocjenjivanja i uslovi za sticanje stručnih zvanja vaspitno-obrazovnih radnika propisuju se pravilnikom kojim se propisuje stručno usavršavanje, ocjenjivanje i napredovanje vaspitno-obrazovnih radnika i direktora.

(8) Pored vaspitno-obrazovnih radnika, direktor prati i ocjenjuje rad ostalih radnika, te ih na osnovu postignutih rezultata pohvaljuje i nagrađuje u skladu sa opštim aktima predškolske ustanove.

(9) Ministar donosi Pravilnik o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitno-obrazovnih radnika i direktora.

#### **lan 54a**

(1) Za izuzetne rezultate i zalaganje u radu sa djecom, za učestvovanje u razvijanju i javnom predstavljanju primjera dobre prakse, za uspješnu primjenu savremenih dostignuća, metoda i tehnologija u vaspitno-obrazovnom procesu, za doprinos unapređivanju kvaliteta rada predškolske ustanove i razvijanju pozitivne atmosfere u predškolskoj ustanovi, te doprinos njenom ugledu u domaćim i međunarodnim okvirima, vaspitači ili stručni saradnici mogu biti nagrađeni Svetosavskom nagradom.

(2) Izbor kandidata za dodjelu Svetosavske nagrade vrši se putem javnog poziva koji raspisuje Ministarstvo.

(3) Javni poziv se objavljuje u novembru tekuće godine i otvoren je za dostavljanje prijava kandidata, najmanje 15 dana od dana objavljivanja.

(4) Ministar rješenjem imenuje Komisiju za izbor kandidata za dodjelu Svetosavske nagrade.

(5) Uslovi koje kandidat obavezno ispunjava prilikom prijavljivanja na javni poziv za dodjelu Svetosavske nagrade su:

1) da je u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi u godini u kojoj se dodjeljuje nagrada,

2) da ima najmanje 10 godina radnog staža na mjestu vaspitača ili/i stručnog saradnika.

(6) Kriterijumi za bodovanje prilikom utvrđivanja liste kandidata za dodjelu Svetosavske nagrade su:

1) da je vaspitač ili stručni saradnik autor ili koautor didaktičke igrčke, sredstva ili materijala za rano učenje,

2) inovativnost i kreativnost u radu vaspitača ili stručnog saradnika, primjena raznovrsnih i savremenih inovativnih metoda i tehnologija u vaspitno-obrazovnom radu,

3) dokazan doprinos unapređenju partnerstva sa porodicom u organizovanju različitih sadržaja, kao što su radionice, obuke, priredbe i drugo,

4) da vaspitač ili stručni saradnik ima objavljene radove u stručnim časopisima iz djelokruga svoga rada,

5) da je vaspitač ili stručni saradnik autor ili koautor knjige, kompozicije ili drugog sadržaja koji se može koristiti u radu predškolske ustanove, a koji je Zavod odobrio za upotrebu,

6) učešće u istraživanjima, projektima i programima vaspitno-obrazovnog karaktera, stručnim i studijskim putovanjima i posjetama, skupovima i zajednicama profesionalnog učenja,

7) doprinos vaspitača ili stručnog saradnika unapređenju kvaliteta rada predškolske ustanove u vaspitno-obrazovnom radu i njenom ugledu u domaćim i međunarodnim okvirima.

(7) Komisija iz stava 4. ovog člana ministru dostavlja prijedlog kandidata za dodjelu Svetosavske nagrade.

(8) Dobitniku Svetosavske nagrade ministar dodjeljuje povelju i novčanu nagradu.

(9) Novčana nagrada iz stava 8. ovog člana dodjeljuje se u visini prosječne neto plate isplaćene u obrazovanju nastavniku u Republici, u prethodnom mjesecu prije dodjeljivanja nagrade.

(10) Vaspitač ili stručni saradnik može biti dobitnik Svetosavske nagrade samo jednom.

(11) Ministar donosi Pravilnik o postupku za dodjeljivanje Svetosavske nagrade vaspitačima i stručnim saradnicima.

## **Član 55**

(1) Vaspitna grupa koju pohađa dijete sa smetnjama u razvoju može da ima saradnika za vaspitača.

(2) Saradnik za vaspitača pruža tehničku pomoć vaspitaču i djetetu sa smetnjama u razvoju, a na čije posebnosti ukazuje roditelj ili staratelj.

(3) Tehnička pomoć iz stava 2. ovog člana podrazumijeva pružanje podrške djetetu pri obavljanju lične higijene, asistenciju djetetu pri korišćenju toaleta, podršku u kretanju djeteta i podršku prilikom ručavanja i odijevanja.

(4) Poslove saradnika za vaspitača mogu da obavljaju lica sa najmanje završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju ili studenti fakulteta za obrazovanje pedagoškog kadra i medicinskih fakulteta, u okviru studentske prakse ili volonterski.

## **Član 56**

(1) Njegu i brigu o zaštiti i unapređivanju zdravlja djece u predškolskim ustanovama realizuju medicinski tehničari sa najmanje završenom srednjom medicinskom školom.

(2) Zadatak medicinskog tehničara jeste da djeluje na unapređenje zdravstveno-higijenskih uslova ustanove, razvoj higijenskih navika kod djece, sastavljanje jelovnika i njegovu primjenu sa posebnom pažnjom na kalorijske i nutritivne vrijednosti hrane, te vrši antropološka mjerenja i prikuplja podatke o rastu i razvoju djece.

(3) Medicinski tehničar može biti angažovan i na poslovima podrške rada vaspitača.

#### **Član 56a**

(1) Na poslovima preventivno-zdravstvene zaštite, ishrane i njege djece može biti angažovan doktor medicine, specijalista pedijatrije i/ili nutricionista - dijetetičar.

(2) Zadatak radnika iz stava 1. ovog člana je da, u timu i pojedinačno, svojim stručnim znanjem i djelovanjem, unapređuje cjelokupnu djelatnost predškolske ustanove i pruža stručnu podršku i usluge pomoći djeci, roditeljima, vaspitačima i organima upravljanja predškolske ustanove o pitanjima od značaja za preventivno-zdravstvenu zaštitu, ishranu i njegu djece.

#### **Član 57**

(1) Radno vrijeme i norma neposrednog rada sa djecom u okviru 40-časovne radne sedmice i raspored zaduženja zaposlenih na poslovima preventivno-zdravstvene zaštite, ishrane i njege djece propisuje se pravilnikom kojim se propisuje radno vrijeme vaspitno-obrazovnih radnika i radnika raspoređenih na poslovima preventivno-zdravstvene zaštite, ishrane i njege djece u predškolskoj ustanovi.

(2) Ministar donosi Pravilnik o radnom vremenu vaspitno-obrazovnih radnika i radnika raspoređenih na poslovima preventivno-zdravstvene zaštite, ishrane i njege djece u predškolskoj ustanovi.

#### **Član 58**

(1) Zavisno od broja vaspitnih grupa ili broja djece, predškolska ustanova može imati sekretara i računovođu.

(2) Pored opštih uslova utvrđenih zakonom kojim se uređuje radni odnos, poslove:

1) sekretara obavlja lice koje ima odgovarajući nivo visokog obrazovanja - najmanje prvi ciklus studijskog programa i stručno zvanje u određenoj oblasti ili ekvivalent - pravni fakultet,

2) računovođe obavlja lice koje ima odgovarajući nivo visokog obrazovanja - najmanje prvi ciklus studijskog programa i stručno zvanje u određenoj oblasti ili ekvivalent - ekonomski fakultet.

(3) U predškolskoj ustanovi koja ima veći broj vaspitnih grupa ili organizacionih jedinica, u skladu sa potrebama, mogu se sistematizovati i druga radna mjesta.

#### **Član 59**

(1) Poslove kojima se obezbjeđuju ishrana, higijena, fizička zaštita djece i zaposlenih i ispravno tehničko funkcionisanje objekata i opreme u predškolskoj ustanovi obavljaju saradnici.

(2) Zadatak saradnika je da svojim znanjem i radom obezbjeđuju uslove za obavljanje osnovne i ostalih djelatnosti u predškolskoj ustanovi.

(3) Poslove saradnika može da obavlja lice sa završenom srednjom, odnosno osnovnom školom.

#### **Član 60**

(1) Poslove u predškolskoj ustanovi može obavljati lice koje, pored opštih uslova, ispunjava i uslove propisane Pravilnikom o vrsti stručne spreme zaposlenih u predškolskoj ustanovi.

(2) Ministar donosi Pravilnik o vrsti stručne spreme zaposlenih u predškolskoj ustanovi.

#### **Član 61**

Broj potrebnih radnika u javnoj predškolskoj ustanovi definiše se aktom predškolske ustanove, kojim se detaljnije utvrđuju uslovi za rad i obavljanje djelatnosti, prema kome broj radnika zavisi od oblika rada i broja vaspitnih grupa u ustanovi, načina organizovanja ishrane, veličine i broja objekata a na osnovu normativa utvrđenih propisom o standardima i normativima za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja, kao i građevinskotehničkih osobina i lokacija objekata.

### **GLAVA VI**

#### **PRIJEM U RADNI ODNOS, PRAVA I OBAVEZE RADNIKA**

#### **Član 62**

(1) Direktor javne predškolske ustanove raspisuje javni konkurs za upražnjeno radno mjesto vaspitača, stručnog saradnika, sekretara, računovođe i za ostala radna mjesta za koja je propisan uslov završeno visoko obrazovanje (u daljem tekstu: konkurs) obavezno posredstvom Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske.

(2) Prilikom raspisivanja konkursa potrebno je navesti da li se prima pripravnik ili lice sa radnim iskustvom.

(3) U slučaju da se raspisuje konkurs za lica sa radnim iskustvom, potrebno je navesti da pravo učešća na konkursu imaju i lica iz člana 65a. stav 1. ovog zakona.

(4) Lica iz stava 1. ovog člana bira direktor ustanove na prijedlog komisije za izbor sa liste kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa.

(5) Komisiju za izbor imenuje direktor ustanove.

(6) Komisija za izbor je dužna da, u skladu sa pravilnikom kojim se propisuje procedura prijema u radni odnos i način bodovanja vaspitača, stručnih saradnika, sekretara, računovođe i ostalih lica koja se primaju na radno mjesto za koje je propisan uslov završeno visoko obrazovanje, u roku od 15 dana od dana zaključivanja konkursa, sačini i predloži direktoru listu kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa.

(7) Direktor je dužan da, na prijedlog komisije za izbor, primi u radni odnos prvog kandidata sa liste za izbor kandidata.

(8) Prilikom prijema u radni odnos kao obavezni definisani su sljedeći kriterijumi:

1) prosjek ocjena tokom studiranja,

2) vrijeme provedeno na evidenciji nezaposlenih lica koju vodi Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, nakon sticanja odgovarajuće stručne spreme,

3) radni staž kandidata u stručnoj spremi i profilu traženim konkursom,

4) rezultati ostvareni na intervjuu.

(9) Ministar donosi Pravilnik o proceduri prijema u radni odnos i načinu bodovanja vaspitača, stručnih saradnika, sekretara, računovođe i ostalih lica koja se primaju na radno mjesto za koje je propisan uslov završeno visoko obrazovanje.

#### **Član 63**

- (1) Ukoliko kandidat koji je prvi na listi ne prihvati ponuđeno radno mjesto, prima se u radni odnos sljedeći kandidat sa liste.
- (2) U slučaju da prijavljeni kandidat nije zadovoljan odlukom direktora, može podnijeti prigovor upravnom odboru u roku od osam dana od dana prijema obavještenja.
- (3) Odluka upravnog odbora je konačna i protiv iste nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom.
- (4) Samo u slučajevima iznenadnog odsustva vaspitača i stručnih saradnika zbog bolesti i drugih opravdanih razloga kada obavljanje poslova ne trpi odgađanje, direktor predškolske ustanove može bez raspisivanja javnog konkursa zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme sa vaspitačem ili stručnim saradnikom koji ima radno iskustvo u trajanju od najmanje godinu dana i koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom najduže na 60 dana.
- (5) Popuna upražnjenog radnog mjesta na osnovu stava 4. ovog člana ne primjenjuje se u slučajevima kada je potrebno raspisati konkurs za upražnjeno radno mjesto.
- (6) U slučajevima kada se na ponovljeni raspisani javni konkurs za prijem vaspitača, u javnoj ili privatnoj predškolskoj ustanovi, ne prijavi lice koje ispunjava uslove iz člana 52. ovog zakona, direktor može, na određeno vrijeme, primiti diplomiranog pedagoga, a najduže do šest mjeseci.
- (7) Radniku iz stava 6. ovog člana radni odnos ne može prerasti u radni odnos na neodređeno vrijeme.

#### **Član 64**

- (1) Radnik koji se prvi put zapošljava u svom zanimanju zasniva radni odnos kao pripravnik.
- (2) Pripravnički staž za vaspitača i stručnog saradnika, koji se sprovodi u saradnji sa mentorom, traje godinu dana, a za zdravstvenog radnika se određuje u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.
- (3) *(brisano)*

#### **Član 65**

- (1) Nakon obavljenog pripravničkog staža, pripravnik polaže stručni ispit.
- (2) Pripravnik vaspitač i stručni saradnik polažu stručni ispit u skladu sa Pravilnikom o polaganju stručnog ispita za vaspitno-obrazovne radnike u predškolskoj ustanovi, a zdravstveni radnik na osnovu Programa i načina polaganja stručnog ispita za zdravstvene radnike, koji je propisao ministar nadležan za poslove zdravlja i socijalne zaštite.
- (3) Stručni ispit polaže se po programu koji obuhvata metodiku vaspitno-obrazovnog rada, pedagogiju, psihologiju, osnove ustavnog uređenja i propise iz oblasti vaspitanja i obrazovanja u Republici.
- (4) Stručni ispit sastoji se iz praktičnog i usmenog dijela ispita.
- (5) Praktični dio stručnog ispita kandidat polaže u predškolskoj ustanovi, a usmeni dio ispita u Ministarstvu.
- (6) Ministar rješenjem imenuje komisiju za polaganje stručnog ispita i utvrđuje visinu naknade članovima Komisije koji nisu zaposleni u Ministarstvu za svakog kandidata, a koja iznosi za predsjednika Komisije 10%, a za člana Komisije 5% najniže neto plate u Republici za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se polaže stručni ispit.

(7) Ministar donosi rješenje kojim se utvrđuje visina naknade za polaganje stručnog ispita u iznosu od 80% najniže plate u Republici za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se podnosi prijava za polaganje stručnog ispita.

(8) U slučaju da kandidat ne položi usmeni dio ispita, upućuje se na popravni iz tog dijela ispita.

(9) U slučaju iz stava 8. ovog člana ministar rješenjem utvrđuje visinu naknade za polaganje popravnog ispita u iznosu od 40% najniže plate u Republici za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem se podnosi prijava.

(10) Troškove prvog polaganja stručnog ispita snosi predškolska ustanova u kojoj je pripravnik zaposlen.

(11) Lice iz člana 66. ovog zakona samo plaća troškove polaganja stručnog ispita.

(12) Polaganje stručnog ispita obavlja se u više ispitnih rokova.

(13) Ministar, u skladu sa brojem prijavljenih kandidata, unutar ispitnih rokova donosi rješenje kojim određuje datum za polaganje praktičnog, usmenog i pismenog dijela stručnog ispita.

(14) Bračni supružnik i djeca poginulog ili nestalog borca Republike, te lica sa invaliditetom, bez obzira na uzrok i vrijeme nastanka invalidnosti, a čiji status se dokazuje uvjerenjem nadležnih organa Republike, oslobađaju se plaćanja naknade iz st. 7. i 9. ovog člana.

(15) Rješenje o oslobađanju plaćanja naknade za polaganje stručnog ispita donosi ministar, na zahtjev kandidata.

(16) Ministar donosi Pravilnik o polaganju stručnog ispita za vaspitno-obrazovne radnike u predškolskoj ustanovi.

### **Član 65a**

(1) Vaspitač ili stručni saradnik koji je stekao radni staž ili iskustvo u svojoj struci u trajanju od godinu dana, a nije položio stručni ispit, može zasnovati radni odnos ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana dužno je položiti stručni ispit u roku od deset mjeseci od dana zasnivanja radnog odnosa u predškolskoj ustanovi, a u protivnom prestaje mu radni odnos.

(3) Lice iz stava 1. ovog člana nema status pripravnika, a stručni ispit polaže pod istim uslovima propisanim za pripravnika.

(4) Lice koje je položilo stručni ispit za vaspitno-obrazovni rad na radnom mjestu vaspitača i steklo stručnu spremu potrebnu za poslove stručnog saradnika oslobađa se polaganja stručnog ispita za stručnog saradnika, a stručni saradnik koji je položio stručni ispit za vaspitno-obrazovni rad na radnom mjestu stručnog saradnika i stekao stručnu spremu potrebnu za poslove vaspitača, oslobađa se polaganja stručnog ispita za vaspitače.

### **Član 66**

Predškolska ustanova može sa nezaposlenim licem zaključiti ugovor o stručnom osposobljavanju radi obavljanja pripravnčkog staža u skladu sa propisom kojim se uređuju radni odnosi.

### **Član 67**

Rješenjem ministra određuju se predškolske ustanove - vježbaonice, u kojima će se realizovati studentska praksa za potrebe praktičnog osposobljavanja studenata koji se obrazuju za poziv vaspitača ili stručnog saradnika.

## Član 68

(1) Psihička, fizička i zdravstvena sposobnost vaspitača, stručnih saradnika, medicinskih tehničara i saradnika koji su uključeni u neposredan rad sa djecom, kao i direktora, dokazuje se prilikom zasnivanja radnog odnosa i provjerava u toku rada, a provjerava se redovno, najmanje jednom godišnje, sistematskim ljekarskim specijalističkim pregledima.

(2) U slučaju sumnje da je vaspitaču, stručnom saradniku, medicinskom tehničaru i saradniku koji su uključeni u neposredan rad sa djecom, kao i direktoru narušeno psihičko ili fizičko zdravlje, zbog čega je smanjena njegova sposobnost za rad, lice se upućuje na komisijski ljekarski pregled.

(3) Lice iz stava 2. ovog člana kojem je komisija nadležne zdravstvene ustanove utvrdila da mu je psihičko ili fizičko zdravlje narušeno i da je bitno smanjena njegova sposobnost za rad, ne može da ostvaruje neposredan rad sa djecom.

(4) Ako predškolska ustanova ne može da obezbijedi drugo radno mjesto koje odgovara stručnoj spremi i preostaloj radnoj sposobnosti licu iz stava 3. ovog člana, obezbjeđuje mu se materijalna i socijalna sigurnost u skladu sa zakonom koji reguliše ovu oblast.

## Član 69

(1) Rad u predškolskoj ustanovi ne može obavljati lice koje je pravosnažnom presudom osuđivano za krivična djela koja ga čine nedostojnim za rad, krivična djela učinjena protiv sloboda i prava građana, službene dužnosti, polnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja djeteta, niti lice koje se vodi u Registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorišćavanja djece.

(2) Ako je protiv zaposlenog u predškolskoj ustanovi pokrenut krivični postupak za krivična djela iz stava 1. ovog člana, predškolska ustanova dužna je da udalji radnika sa rada do okončanja krivičnog postupka u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

(3) Predškolska ustanova otkazaće ugovor o radu zaposlenom koji je pravosnažno osuđen za krivično djelo iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

(4) Zaposleni u predškolskoj ustanovi dužni su da preduzimaju mjere zaštite prava djeteta, te u slučaju kršenja tih prava, posebno kod svih oblika nasilja nad djetetom ili maloljetnim licem odmah obavijeste nadležnu socijalnu ustanovu i djeluju u skladu sa Protokolom o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece.

## Član 70

(1) Povredu radne obaveze radnik čini neizvršavanjem ili nemarnim, neblagovremenim i nesavjesnim izvršavanjem radne obaveze ili ako je drugim radnjama ugrozio zdravlje i bezbjednost djece.

(2) Odgovornost za povredu radne obaveze ne isključuje krivičnu, prekršajnu i materijalnu odgovornost.

(3) Pokretanje, vođenje i zastarijevanje disciplinskog postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti zbog povrede radnih obaveza i druga pitanja od značaja za zaštitu radne discipline, kao i pitanje materijalne odgovornosti radnika propisuje se posebnim kolektivnim ugovorom i opštim aktom predškolske ustanove.

(4) Direktor predškolske ustanove ili lice koje on ovlasti pokreće disciplinski postupak protiv radnika koji učine povredu radne obaveze.

(5) Disciplinski postupak sprovodi disciplinska komisija, u skladu sa opštim aktom predškolske ustanove.

(6) Direktor donosi konačnu odluku i izriče disciplinsku mjeru.

(7) Lakšu povredu radne obaveze utvrđuje i odgovarajuću disciplinsku mjeru izriče direktor ili lice koje on ovlasti.

## **Član 71**

(1) Teže povrede radnih dužnosti su:

1) odbijanje radnika da izvršava svoje radne obaveze određene ugovorom o radu i rješenjem o 40časovnoj radnoj sedmici,

2) odbijanje radnika da ode na komisijski ljekarski pregled,

3) krađa, namjerno uništenje, oštećenje ili nezakonito raspolaganje sredstvima predškolske ustanove, kao i nanošenje štete trećim licima koju je predškolska ustanova dužna da nadoknadi,

4) zloupotreba položaja sa materijalnim ili drugim posljedicama za predškolsku ustanovu,

5) nasilno ponašanje prema djeci, radnicima i trećim licima,

6) dolazak na posao u alkoholisanom stanju ili pod uticajem opojnih sredstava, te korišćenje alkoholnih pića ili opojnih sredstava tokom radnog vremena,

7) neopravdan izostanak sa posla u trajanju od tri dana u kalendarskoj godini,

8) dovođenje neprimjerenim ponašanjem i djelovanjem u pitanje osnovne moralne vrijednosti i vaspitne uloge predškolske ustanove i radnika,

9) izazivanje nacionalne ili vjerske netrpeljivosti,

10) vrijeđanje djeteta, roditelja djeteta ili radnih kolega,

11) primanje bilo kojeg oblika materijalne koristi od roditelja djeteta koje pohađa predškolsku ustanovu ili od drugih lica,

12) onemogućavanje kontrole stručnim savjetnicima i inspekcijskim organima,

13) unošenje oružja u predškolsku ustanovu,

14) uznemiravanje ili zlostavljanje djeteta i

15) odavanje poslovne ili službene tajne.

(2) Lakše povrede radnih obaveza utvrđuju se posebnim kolektivnim ugovorom.

(3) Ukoliko radnik predškolske ustanove dođe u alkoholisanom stanju ili postoji sumnja da je u predškolsku ustanovu došao pod uticajem opojnih sredstva, direktor predškolske ustanove dužan je da odmah o tome obavijesti nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva unutrašnjih poslova i uputi radnika na ljekarski pregled.

(4) Direktor predškolske ustanove udaljava sa rada radnika do okončanja disciplinskog postupka:

1) ako je zatečen u vršenju radnji za koje se osnovano sumnja da predstavljaju krivično djelo ili da ugrožavaju imovinu veće vrijednosti,

2) ako utvrdi da je došao na radno mjesto pod uticajem alkohola ili opojnih sredstava,

3) ako se nasilnički ponaša prema djeci, radnicima predškolske ustanove i ostalim licima i

4) ako je protiv radnika pokrenut krivični postupak za djela učinjena protiv dostojanstva ličnosti, morala, službene dužnosti, polnog integriteta, zlostavljanja djeteta, polnog i drugog nasilja nad djetetom ili maloljetnim licem.

(5) Za povredu radnih dužnosti iz stava 1. ovog člana radniku se može izreći disciplinska mjera:

1) novčana kazna u visini do 20% neto plate radnika u trajanju od jednog do tri mjeseca ili

2) prestanak radnog odnosa.

(6) Za povredu radnih dužnosti iz stava 2. ovog člana radniku se može izreći disciplinska mjera:

1) opomena i

2) novčana kazna u visini 10% jednomjesečne plate radnika ostvarene u mjesecu u kojem je učinjena povreda.

## **Član 72**

(1) Zaposleni u predškolskim ustanovama godišnji odmor, po pravilu, koriste u toku ljeta.

(2) Statutom i opštim aktom predškolske ustanove detaljno se određuje način i uslovi korišćenja godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom kojim se regulišu radni odnosi i posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture.

(3) Predškolske ustanove mogu organizovati kolektivni godišnji odmor u trajanju od najmanje dvije sedmice.

(4) Period korišćenja kolektivnog godišnjeg odmora za svaku radnu godinu određuje predškolska ustanova, uz prethodnu saglasnost osnivača.

## **Član 73**

(1) Zaposleni u predškolskim ustanovama ostvaruju pravo na sindikalno organizovanje i na štrajk, u skladu sa zakonom.

(2) U ime radnika u predškolskim ustanovama sindikat kolektivno pregovara i potpisuje kolektivni ugovor sa osnivačem ustanove i poslodavcem.

# **GLAVA VII**

## **STRUČNI ORGANI I PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA**

## **Član 74**

(1) U predškolskim ustanovama stručni organi su: stručno vijeće i stručni aktiv.

(2) Predškolske ustanove koje imaju jednu ili dvije vaspitne grupe i ne mogu formirati stručne organe iz stava 1. ovog člana formiraju stručne timove.

(3) Stručni tim iz stava 2. ovog člana obavlja iste poslove kao i stručni aktiv.

## **Član 75**

(1) Stručno vijeće čine svi zaposleni vaspitači i stručni saradnici u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:

1) prati i analizira organizaciju i realizaciju programa vaspitno-obrazovnog rada ustanove,

2) prati i analizira planiranje, pripremanje, dokumentovanje i evaluaciju vaspitno-obrazovnog rada,

3) razmatra i predlaže godišnji program rada ustanove,

- 4) bavi se unapređenjem rada predškolske ustanove,
  - 5) kandiduje predstavnika zaposlenih za člana upravnog odbora i
  - 6) predlaže i prati realizaciju partnerstva sa roditeljima i jedinicom lokalne samouprave.
- (2) Rad stručnog vijeća uređuje se poslovníkom o radu stručnog vijeća.
- (3) Stručnim vijećem predsjedava direktor predškolske ustanove.

#### **Član 76**

- (1) U predškolskoj ustanovi se formiraju stručni aktivni iz reda vaspitno-obrazovnih radnika na nivou organizacione jedinice.
- (2) Nadležnosti stručnog aktivni su:
- 1) da učestvuje u planiranju vaspitno-obrazovnog procesa koje omogućava ostvarivanje ciljeva i zadataka određenih programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja,
  - 2) da planiranjem obuhvati sve aspekte razvoja djece na osnovu posmatranja konkretnih situacija i potreba djece,
  - 3) da organizuje planiranje na osnovu evaluacije prethodnih etapa određenih programom i radnom knjigom za predškolske ustanove,
  - 4) da prati dokumentovanja i evaluacije vaspitno-obrazovnog rada u skladu sa važećim programom,
  - 5) da prati cjelokupan razvoj djece i predlaže mjere za njegovu uspješnost i
  - 6) da obavlja druge poslove za unapređivanje rada.
- (3) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik aktivni izabran od članova aktivni.
- (4) Ukoliko predškolska ustanova nema organizacionih jedinica, nije potrebno formirati stručne aktivne, a poslove stručnih aktivni obavlja stručno vijeće ili stručni tim.

#### **Član 77**

- (1) Predškolske ustanove vode pedagošku dokumentaciju i evidenciju o svom radu u štampanom i elektronskom obliku za predškolske ustanove koje imaju implementiran jedinstveni informacioni sistem Ministarstva.
- (2) Pedagošku dokumentaciju čine:
- 1) ljetopis predškolske ustanove,
  - 2) matična knjiga djece,
  - 3) radna knjiga za predškolske ustanove,
  - 4) radna knjiga za rad sa djecom pred polazak u školu,
  - 5) radna knjiga za stručne saradnike u predškolskoj ustanovi i
  - 6) knjiga za praćenje razvoja i učenja djeteta.
- (3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja pedagoške dokumentacije u predškolskoj ustanovi.
- (4) Predškolska ustanova vodi evidenciju u skladu sa svojim statutom i ostalim propisima.

#### **Član 77a**

- (1) U predškolskoj ustanovi se, radi unapređenja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada, sprovodi samovrednovanje i spoljašnje vrednovanje rada.
- (2) Samovrednovanje rada vrši predškolska ustanova u skladu sa pravilnikom kojim se propisuje vrednovanje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi.
- (3) Spoljašnje vrednovanje rada predškolske ustanove vrši Zavod prema svom godišnjem programu rada.
- (4) Pravilnikom o vrednovanju kvaliteta vaspitnoobrazovnog rada u predškolskoj ustanovi propisuju se aktivnosti u vezi sa samovrednovanjem i spoljašnjim vrednovanjem vaspitno-obrazovnog rada predškolske ustanove, te standardi kvaliteta rada predškolske ustanove.
- (5) Na osnovu rezultata samovrednovanja i spoljašnjeg vrednovanja, predškolska ustanova utvrđuje prioritete razvoja i pravi plan unapređenja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.
- (6) Plan iz stava 5. ovog člana sastavni je dio razvojnog plana predškolske ustanove.
- (7) Vrednovanje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada predškolske ustanove vrši se na osnovu standarda kvaliteta koji obuhvataju najvažnija područja rada predškolske ustanove, i to:
- 1) upravljanje i rukovođenje predškolskom ustanovom,
  - 2) poučavanje i učenje zasnovano na dječijoj igri,
  - 3) praćenje i dokumentovanje napredovanja djeteta,
  - 4) podrška dječijem razvoju i učenju,
  - 5) partnerstvo sa porodicom i zajednicom,
  - 6) stimulativno okruženje (ljudski i materijalni resursi),
  - 7) sistemi i procedure osiguranja kvaliteta.
- (8) Ministar, na prijedlog Zavoda, donosi Pravilnik o vrednovanju kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi.

## **GLAVA VIII**

### **UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE**

#### **Član 78**

- (1) Organi upravljanja i rukovođenja predškolske ustanove su upravni odbor i direktor.
- (2) Upravni odbor nije obavezan organ predškolske ustanove, osim u slučaju kada je osnivač predškolske ustanove Republika ili jedinica lokalne samouprave.
- (3) Ukoliko predškolska ustanova nema upravni odbor, funkciju upravnog odbora vrši direktor.
- (4) Ukoliko je osnivač predškolske ustanove fizičko lice, funkciju direktora može vršiti sam, pod uslovom da ispunjava uslove za imenovanje direktora propisane ovim zakonom, ili može imenovati drugo lice.
- (5) U predškolskim ustanovama u kojima se vaspitno-obrazovni rad realizuje u najviše tri vaspitne grupe, direktor koji je stekao visoko obrazovanje na studijskom programu predškolskog vaspitanja i obrazovanja ili programu za obrazovanje vaspitača može obavljati poslove vaspitača u vaspitnoj grupi najduže četiri sata dnevno.

#### **Član 79**

- (1) Predškolskom ustanovom upravlja upravni odbor.
- (2) Upravni odbor imenuje i razrješava osnivač.
- (3) Upravni odbor ima najmanje tri člana:
  - 1) predstavnik osnivača,
  - 2) predstavnik savjeta roditelja i
  - 3) predstavnik stručnog vijeća predškolske ustanove.
- (4) Broj članova upravnog odbora utvrđuje se aktom o osnivanju predškolske ustanove.
- (5) Sastav upravnog odbora, po pravilu, odražava nacionalnu strukturu djece u predškolskoj ustanovi i jednaku zastupljenost polova.
- (6) Mandat članova upravnog odbora traje četiri godine.
- (7) *(brisano)*

#### **Član 80**

Nadležnosti upravnog odbora su da:

- 1) donosi statut i druge opšte akte predškolske ustanove na koje saglasnost daje osnivač,
- 2) odlučuje o poslovanju predškolske ustanove,
- 3) razmatra izvještaj o poslovanju i godišnji obračun,
- 4) donosi program rada i finansijski plan predškolske ustanove na koji saglasnost daje osnivač,
- 5) odlučuje o korišćenju sredstava, uz saglasnost osnivača,
- 6) donosi odluke po prigovoru na odluke o izboru radnika i raspoređivanju na radno mjesto,
- 7) pokreće postupak kod nadležnih zdravstvenih ustanova za ocjenu radne i zdravstvene sposobnosti radnika,
- 8) donosi odluke po prigovorima roditelja djece i
- 9) vrši druge poslove utvrđene aktom o osnivanju i statutom ustanove.

#### **Član 81**

- (1) Direktor predškolske ustanove rukovodi ustanovom, predstavlja i zastupa ustanovu i odgovoran je za zakonitost njenog rada.
- (2) Direktora javne predškolske ustanove imenuje i razrješava osnivač na period od četiri godine i uz prethodno sproveden postupak javne konkurencije.

#### **Član 82**

- (1) Za direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje ima završen prvi ciklus odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalent potreban za rad u predškolskim ustanovama na poslovima vaspitača ili stručnog saradnika.
- (2) U predškolskoj ustanovi za direktora može biti imenovano, pored lica iz stava 1. ovog člana, i lice koje ima završen prvi ciklus odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalent potreban za rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama na poslovima nastavnika ili stručnog saradnika, te diplomirani pravnik i diplomirani ekonomista.

(3) Pored ispunjenih opštih uslova, lice iz st. 1. i 2. ovog člana mora ispunjavati sljedeće uslove:

- 1) najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj struci nakon sticanja visoke stručne spreme i
  - 2) da nije osuđivano pravosnažnom presudom na безусловnu kaznu zatvora i da se protiv njega ne vodi krivični postupak.
- (4) U slučaju imenovanja direktora iz stava 2. ovog člana, direktor predškolske ustanove dužan je imenovati pomoćnika direktora za vaspitno-obrazovni rad iz reda zaposlenih vaspitača ili stručnih saradnika u ustanovi.
- (5) Lice iz stava 4. ovog člana mora imati najmanje tri godine radnog iskustva u svojoj struci.
- (6) Osnivač javne predškolske ustanove raspisuje konkurs za izbor direktora najmanje tri mjeseca prije isteka mandata direktora.
- (7) Konkurs se raspisuje na period od 15 dana od dana objavljivanja.
- (8) Osnivač javne predškolske ustanove imenuje direktora.
- (9) Mandat direktora počinje od dana stupanja na dužnost.

### **Član 83**

(1) U slučaju da osnivač ne imenuje direktora predškolske ustanove, osnivač imenuje vršioca dužnosti na period koji ne može biti duži od šest mjeseci bez sprovođenja postupka javne konkurencije.

(2) Za vršioca dužnosti direktora predškolske ustanove mora da bude imenovano lice koje ispunjava uslove za imenovanje direktora predškolske ustanove u skladu sa zakonom.

### **Član 84**

(1) Nadležnosti direktora predškolske ustanove su:

- 1) rukovodi ustanovom, predstavlja i zastupa ustanovu i odgovoran je za zakonitost njenog rada,
- 2) stara se o osiguranju uslova za zdrav, siguran i bezbjedan boravak djece u predškolskoj ustanovi,
- 3) stara se o osiguranju ispravnosti namirnica i bezbjednoj distribuciji hrane,
- 4) stara se o osiguranju uslova za redovno higijensko održavanje prostora, opreme i igračaka,
- 5) planira, organizuje i odgovara za ostvarivanje plana i programa rada,
- 6) organizuje i brine se o osiguranju kvaliteta i unapređivanju rada ustanove,
- 7) organizuje evaluaciju rada predškolske ustanove u skladu sa programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja,
- 8) prati rad radnika i predlaže mjere za unapređenje njihovog rada,
- 9) vrši ocjenjivanje vaspitno-obrazovnih radnika u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima,
- 10) preduzima mjere radi izvršavanja naloga prosvjetnog inspektora i inspektora prosvjetnog savjetnika, kao i u slučaju nedoličnog ponašanja zaposlenih radnika i njihovog negativnog uticaja na djecu,
- 11) blagovremeno obavještava zaposlene, stručne organe i organe upravljanja o svim pitanjima od interesa za rad predškolske ustanove,

- 12) podnosi izvještaj upravnom odboru i osnivaču o radu i rezultatima rada u radnoj godini u svim funkcijama: vaspitno-obrazovnoj, preventivno-zdravstvenoj i socijalnoj,
  - 13) sarađuje sa Ministarstvom, jedinicom lokalne samouprave, roditeljima djece i ostalim društvenim partnerima,
  - 14) saziva i rukovodi sjednicama stručnog vijeća, usmjerava i usklađuje rad stručnih organa u predškolskoj ustanovi,
  - 15) odgovara za sprovođenje odluka upravnog odbora i drugih tijela predškolske ustanove,
  - 16) obezbjeđuje zaštitu prava djeteta, zaštitu zdravlja i njegove sigurnosti i bezbjednosti u predškolskoj ustanovi,
  - 17) obezbjeđuje namjensko trošenje sredstava u predškolskoj ustanovi,
  - 18) za predškolske ustanove, sa statusom javne ustanove, raspisuje konkurs za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta,
  - 19) prima u radni odnos vaspitače, stručne saradnike i ostale radnike,
  - 20) organizuje čuvanje i brigu o objektu predškolske ustanove, inventaru i opremi,
  - 21) odgovoran je za uredno vođenje i čuvanje pedagoške dokumentacije i drugih dokumenata predškolske ustanove,
  - 22) sprovodi odluke, zaključke i rješenja osnivača i Ministarstva,
  - 23) sarađuje sa vladinim, nevladinim i drugim organizacijama uz saglasnost osnivača,
  - 24) preduzima mjere zaštite prava djece, te o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djecom, odmah obavještava nadležne institucije i
  - 25) donosi rješenja i odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Ukoliko je za direktora predškolske ustanove imenovano lice koje ispunjava uslove iz člana 82. stav 2. ovog zakona, poslove iz stava 1. ovog člana koji se odnose na vaspitno-obrazovni rad obavlja pomoćnik direktora za vaspitno-obrazovni rad.
- (3) Strukturu radnog vremena pomoćnika direktora za vaspitno-obrazovni rad utvrđuje predškolska ustanova prema specifičnostima i uslovima rada ustanove, s tim da sedmični fond sati na poslovima pomoćnika direktora za vaspitno-obrazovni rad ne smije biti manji od 20 sati.

## **Član 85**

- (1) Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi osnivač.
- (2) Inicijativu za razrješenje direktora predškolske ustanove mogu pokrenuti:
  - 1) gradonačelnik/načelnik opštine za predškolske ustanove u javnom sektoru,
  - 2) stručno vijeće,
  - 3) sindikat ustanove,
  - 4) Ministarstvo,
  - 5) savjet roditelja,
  - 6) inspektorat i
  - 7) Zavod.

(3) Inicijativa za razrješenje direktora koja sadrži razloge za razrješenje propisane ovim zakonom dostavlja se osnivaču.

(4) Osnivač je dužan da u roku od 15 dana razmotri inicijativu za razrješenje direktora i utvrdi da li postoje uslovi predviđeni ovim zakonom za razrješenje direktora.

(5) Osnivač je dužan da razriješi direktora dužnosti ako utvrdi da su ispunjeni uslovi predviđeni ovim zakonom za razrješenje direktora.

## **Član 86**

Osnivač razrješava dužnosti direktora prije isteka mandata ako:

- 1) utvrdi da ne izvršava obaveze predviđene ovim zakonom,
- 2) je odgovoran za prekršaj iz ovog zakona ili je počinio krivično djelo,
- 3) je nadležni organ utvrdio da se u predškolskoj ustanovi ne ostvaruje godišnji program rada,
- 4) je nadležni organ utvrdio da ne preduzima mjere za ostvarivanje ciljeva vaspitanja i obrazovanja,
- 5) ne postupi po nalogu, odnosno mjeri nadležnog organa za otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti,
- 6) nadležni organ utvrdi da je raspolagao sredstvima, prostorom, opremom i imovinom predškolske ustanove na nezakonit način,
- 7) predlaže i donosi nezakonite odluke,
- 8) nepotpuno, neblagovremeno i netačno obavještava, te ometa rad organa upravljanja i zaposlenih,
- 9) saziva sjednicu suprotno poslovniku,
- 10) ne preduzima odgovarajuće mjere prema vaspitaču, stručnom saradniku ili ostalim radnicima koji ne izvršavaju svoje radne obaveze,
- 11) ne sprovodi mjere bezbjednosti i zaštite djece,
- 12) je u toku mandata utvrđeno da ne ispunjava uslove propisane za imenovanje direktora,
- 13) ako se od korisnika usluga izvrši naplata po bilo kom osnovu suprotno zakonu, odnosno internim aktima predškolske ustanove,
- 14) ne raspiše konkurs na upražnjeno radno mjesto ili primi radnika suprotno zakonu,
- 15) ne omogući obavljanje upravnog, stručno-pedagoškog i inspekcijskog nadzora ili ne otkloni nedostatke utvrđene tim nadzorom,
- 16) ako dostavi osnivaču netačne podatke u vezi sa radom predškolske ustanove,
- 17) se u ustanovi obračun plate vrši suprotno važećim propisima i kolektivnom ugovoru,
- 18) ako se ne izda svim radnicima rješenje o 40-časovnoj radnoj sedmici,
- 19) ako postoji osnovana sumnja da u predškolskoj ustanovi ili van nje vrši nad djecom ili drugim licima nasilje na osnovu pola, uznemirava na bilo koji način djecu ili druga lica i
- 20) učini težu povredu radnih dužnosti.

## **Član 87**

- (1) Rad direktora ocjenjuje osnivač predškolske ustanove.

(2) Elementi za ocjenjivanje direktora odnose se na:

- 1) organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa,
- 2) administrativno-finansijsko upravljanje i
- 3) organizovanje timskog rada u predškolskoj ustanovi.

#### **Član 88**

(1) Direktori predškolskih ustanova mogu se organizovati putem aktiva direktora predškolskih ustanova.

(2) Aktiv direktora obavlja sljedeće poslove:

- 1) preduzima mjere za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada,
- 2) po potrebi organizuje zajedničke stručne službe za predškolske ustanove,
- 3) sarađuje sa Ministarstvom i jedinicama lokalne samouprave, te drugim društvenim partnerima i
- 4) razmatra i druga pitanja od značaja za rad predškolskih ustanova.

(3) Aktiv direktora predškolskih ustanova donosi poslovnik o svom radu.

#### **Član 89**

(1) Roditelji imaju pravo da osnuju Savjet roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu da im u tome pomogne.

(2) Savjet roditelja bira se na način i po proceduri utvrđenoj opštim aktom predškolske ustanove.

(3) Savjet roditelja, po pravilu, odražava nacionalnu strukturu djece u predškolskoj ustanovi i jednaku zastupljenost polova.

#### **Član 90**

Savjet roditelja obavlja sljedeće poslove:

- 1) zalaže se za prava i interese djeteta,
- 2) promoviše interese predškolske ustanove u jedinici lokalne samouprave,
- 3) prezentuje stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove,
- 4) podstiče angažman roditelja u radu predškolske ustanove,
- 5) učestvuje u kreiranju programa jačanja roditeljskih znanja i sposobnosti u vaspitanju djece,
- 6) informiše upravni odbor o svojim stavovima, kada ocijeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove i
- 7) kandiduje predstavnika roditelja u upravni odbor.

#### **Član 91**

(1) Savjet roditelja svoje prijedloge, pitanja i stavove upućuje upravnom odboru, direktoru i stručnim organima ustanove.

(2) Način izbora Savjeta roditelja predškolske ustanove uređuje se statutom predškolske ustanove.

(3) Savjet roditelja donosi poslovnik o radu savjeta.

## **Član 92**

- (1) Predškolska ustanova ima statut i druge opšte akte.
- (2) Statut je osnovni opšti akt predškolske ustanove koji se donosi u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju ustanove.
- (3) Statutom se bliže uređuje organizacija, način rada, upravljanje i rukovođenje u predškolskoj ustanovi, postupanje organa predškolske ustanove radi obezbjeđivanja ostvarivanja prava djeteta, zaštite i bezbjednosti djece i zaposlenih, način objavljivanja opštih akata i obavještanja svih zainteresovanih strana o odlukama organa i druga pitanja, u skladu sa zakonom.
- (4) Saglasnost na statut predškolske ustanove u javnom sektoru daje osnivač.

## **GLAVA IX FINANSIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA**

### **Član 93**

- (1) Sredstva za obavljanje djelatnosti iz člana 3. ovog zakona predškolske ustanove obezbjeđuje osnivač.
- (2) Predškolska ustanova može da ostvari i prihode na osnovu:
  - 1) donacija,
  - 2) sponzorstva,
  - 3) učešća roditelja,
  - 4) primjene propisa kojima se reguliše javno-privatno partnerstvo i
  - 5) drugih poslova.

### **Član 94**

- (1) Osnivač predškolske ustanove obezbjeđuje sredstva za:
  - 1) rashode za lična primanja koji se odnose na bruto plate zaposlenih i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih,
  - 2) rashode po osnovu korišćenja robe i usluga, osim rashoda koji se odnose na direktne i indirektne troškove ishrane djece i
  - 3) izdatke za nefinansijsku imovinu koji se odnose na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu, izdatke za neproizvedenu stalnu imovinu i izdatke za zalihe materijala, robe, sitnog inventara i ambalaže.
- (2) Osnivač može obezbijediti dio sredstava za profesionalno usavršavanje radnika u predškolskom vaspitanju i obrazovanju.

### **Član 95**

- (1) Osnivač javne predškolske ustanove donosi odluku u kojoj mjeri i procentu će izdvajati sredstva za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja od ukupnog budžeta jedinice lokalne samouprave.
- (2) Osnivač predškolske ustanove na prijedlog upravnog odbora donosi odluku o ekonomskoj cijeni usluge predškolske ustanove na osnovu utvrđene djelatnosti propisane članom 3. ovog zakona.
- (3) Kriterijumi kojim se utvrđuje ekonomska cijena usluge u predškolskoj ustanovi određeni su na osnovu strukture programa po vremenu trajanja, analitičke strukture stvarnih troškova usluge u predškolskoj ustanovi i broja upisane djece.

(4) Ekonomska cijena usluge na godišnjem nivou utvrđuje se na početku kalendarske godine, a na osnovu upisane djece u tekućoj radnoj godini u predškolskoj ustanovi.

(5) Iznos novčanog učešća roditelja za boravak djeteta u javnoj predškolskoj ustanovi određuje osnivač, na osnovu člana 96. ovog zakona.

(6) Upravni odbor, uz saglasnost osnivača, može definisati socioekonomske ili druge kategorije statusa roditelja u skladu sa kojima će biti utvrđeni različiti novčani iznosi učešća roditelja za troškove usluge koju pruža predškolska ustanova.

(7) Prihodi ostvareni na osnovu novčanog učešća roditelja djeteta koje pohađa javnu predškolsku ustanovu uplaćuju se na jedinstveni račun trezora jedinice lokalne samouprave koja je osnovala predškolsku ustanovu, dok se prihodi ostvareni na osnovu novčanog učešća roditelja djeteta koje pohađa privatnu predškolsku ustanovu uplaćuju na žiro račun ustanove.

#### **Član 96**

(1) Korisnici usluga u javnim predškolskim ustanovama u skladu sa ugovorom kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između korisnika usluge i predškolske ustanove obezbjeđuju sredstva za direktne ili indirektne troškove ishrane, realizaciju specijalizovanih programa i osiguranje djece.

(2) U grupu direktnih i indirektnih troškova ishrane ubrajaju se troškovi nabavke namirnica, troškovi radne snage u procesu obrade i serviranja namirnica, pripreme i dostavljanje obroka, troškovi utroška energije, komunikacionih, transportnih usluga i analize obroka, troškovi radne snage na režijskim poslovima, amortizacije, održavanja i drugi troškovi nastali u procesu pripreme i dostavljanja obroka djeci.

(3) Troškovi za realizaciju specijalizovanih programa i troškovi osiguranja djece ne ulaze u mjesečni iznos koji korisnik usluga plaća za boravak djeteta u predškolskoj ustanovi.

#### **Član 97**

(1) Ministarstvo obezbjeđuje:

1) sredstva za podršku vaspitača i stručnih saradnika - kreatora didaktičkog materijala i igračaka u predškolskim ustanovama na osnovu mišljenja Ministarstva i Zavoda o kvalitetu didaktičkog materijala i igračaka,

2) dio sredstava za profesionalno usavršavanje radnika u predškolskom vaspitanju i obrazovanju i

3) sredstva za dobitnike Svetosavske nagrade.

(2) Ministarstvo može obezbijediti sredstva i za nabavku materijala za rano učenje i stvaranje stimulativnog okruženja u predškolskoj ustanovi.

#### **Član 98**

(1) Ministarstvo obezbjeđuje sredstva za vaspitno-obrazovni rad za sprovođenje programa za djecu u godini pred polazak u školu, u skladu sa planom koji utvrđuje Vlada, a na osnovu obezbijedenih sredstava u budžetu Republike Srpske i drugih izvora finansiranja.

(2) Sredstva iz stava 1. ovog člana obuhvataju naknade za angažovana lica za izvršeni posao sa pripadajućim obavezama u skladu sa zakonom, pedagošku dokumentaciju za dokumentovanje programa, nabavku didaktičkih sredstava, potrošnog materijala i materijala za igru i rano učenje.

(3) Ostale troškove za realizaciju programa iz stava 1. ovog člana obezbjeđuje osnivač predškolske ustanove ili osnovna škola ili druga ustanova u kojoj se realizuje predškolski program.

#### **Član 99**

(1) Javni fond za dječiju zaštitu obezbjeđuje naknadu za sufinansiranje boravka u predškolskoj ustanovi djece kojima je utvrđen status djeteta bez roditeljskog staranja u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita, kao i djece sa smetnjama u razvoju koja imaju nalaz i mišljenje stručne komisije o procjeni potreba i usmjeravanju djece i omladine sa smetnjama u razvoju, formirane u skladu sa propisima kojima se uređuje socijalna zaštita, uzrasta od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu, a koja imaju prebivalište na teritoriji Republike.

(2) Naknada iz stava 1. ovog člana određuje se u iznosu novčanog učešća korisnika usluga u javnoj predškolskoj ustanovi koju je utvrdio osnivač javne predškolske ustanove na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj će dijete pohađati predškolsku ustanovu.

(3) Naknada iz stava 1. ovog člana obezbjeđuje se na teret sredstava za zadovoljavanje razvojnih potreba djece.

(4) Jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje sredstva za sufinansiranje boravka u predškolskoj ustanovi djetetu čija je porodica korisnik prava na novčanu pomoć i djetetu žrtvi nasilja u porodici u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast socijalne zaštite.

(5) Program predškolskog vaspitanja i obrazovanja za djecu bez roditeljskog staranja smješten u ustanovu socijalne zaštite za smještaj djece i omladine bez roditeljskog staranja, finansira se na teret te ustanove.

#### **Član 100**

*(brisan)*

#### **Član 101**

Grijanje, voda, električna energija, PTT usluge i ostale komunalne usluge u predškolskim ustanovama svrstavaju se u obračunsku kategoriju domaćinstava.

### **GLAVA X**

#### **NADZOR I KAZNENE ODREDBE**

#### **Član 102**

(1) Ministarstvo vrši unutrašnji nadzor nad radom predškolskih ustanova.

(2) Stručno-pedagoški nadzor vrši Zavod.

(3) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i drugih propisa iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja vrši Republička uprava za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat) putem nadležnih inspektora.

(4) Inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem ovog zakona i drugih propisa iz oblasti zdravstvenog nadzora, u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i prehranu djece, vrše inspektori nadležni za vršenje inspekcijskog nadzora u oblasti zdravstvenog nadzora.

(5) Ministar donosi Pravilnik o ostvarivanju stručno-pedagoškog nadzora.

#### **Član 103**

(1) U vršenju stručno-pedagoškog nadzora inspektor prosvjetni savjetnik vrši:

- 1) neposredan uvid u primjenu i realizaciju programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja,
- 2) uvid u rad i organizaciju rada predškolske ustanove, rad vaspitača, stručnih saradnika i direktora,
- 3) pruža savjetodavno-instruktivnu pomoć vaspitačima, stručnim saradnicima i direktoru,

- 4) uvid u postupak vođenja pedagoške dokumentacije i evidencije,
  - 5) predlaže nadležnim organima preduzimanje neposrednih mjera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka, kao i mjera za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada.
- (2) O izvršenom stručno-pedagoškom nadzoru obavezno se sačinjava zapisnik o činjeničnom stanju, koji se dostavlja nadležnim organima predškolske ustanove.
- (3) Inspektor - prosvjetni savjetnik rješenjem nalaže predškolskoj ustanovi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

#### **Član 104**

- (1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, opštih propisa i drugih akata iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja vrši Inspektorat, putem prosvjetne inspekcije.
- (2) U vršenju nadzora prosvjetni inspektor je ovlašćen da:
- 1) zabrani obavljanje djelatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, bez rješenja o odobrenju za rad predškolske ustanove,
  - 2) zabrani rad predškolskoj ustanovi koja nije registrovana u sudu, a koja je prema ovom zakonu obavezna da se registruje,
  - 3) naloži poništavanje pojedinačnih akata koji su u suprotnosti sa ovim zakonom, drugim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog zakona,
  - 4) naloži usaglašavanje pojedinačnih akata predškolske ustanove sa propisima, ukoliko utvrdi da su doneseni suprotno odredbama ovog zakona, drugim propisima i opštim aktima predškolske ustanove,
  - 5) naloži predškolskoj ustanovi da direktor, vaspitači, stručni saradnici i ostali radnici predškolske ustanove obave ljekarski - sistematski pregled,
  - 6) naloži formiranje stručnih organa,
  - 7) naloži otklanjanje nedostataka u postupku vođenja evidencije i dokumentacije,
  - 8) naloži da se u određenom roku otklone nedostaci i nepravilnosti utvrđeni inspekcijskim pregledom i
  - 9) naloži sprovođenje drugih mjera i radnji propisanih ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (3) Inspekcijski nadzor za utvrđivanje ispunjenosti uslova u pogledu standarda i normativa za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja za rad igraonica iz člana 19. ovog zakona vrši prosvjetna inspekcija, a nadzor nad radom vrši tržišna i zdravstvena inspekcija.
- (4) Lice koje smatra da su njegova prava povrijeđena može se, radi zaštite svojih prava, obratiti nadležnoj inspekciji u roku od mjesec dana od dana saznanja za učinjenu povredu, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana učinjene povrede u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

#### **Član 105**

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj predškolska ustanova ako:
- 1) ne preduzme odgovarajuće mjere i efikasne mehanizme zaštite protiv diskriminacije i bilo koje vrste uznemiravanja (član 8),
  - 2) počne da radi i obavlja djelatnost, a ne ispunjava propisane uslove, odnosno ako obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa (član 13),

- 3) ne donese godišnji program rada (član 21),
  - 4) ne omogući izjašnjavanje roditelja na kojem će jeziku dijete sticati predškolsko vaspitanje i obrazovanje (član 25),
  - 5) ne pokrene proceduru za izradu individualizovanog vaspitno-obrazovnog programa (čl. 27. i 28),
  - 6) ne ostvaruje propisani program vaspitno-obrazovnog rada (član 31),
  - 7) upiše dijete u predškolsku ustanovu bez dokumentacije propisane ovim zakonom (član 37),
  - 8) ne propiše i ne sprovede mjere, način i postupak zaštite i bezbjednosti djece tokom boravka u predškolskoj ustanovi (član 39),
  - 9) kolektivno ne osigura djecu (član 41),
  - 10) ne formira vaspitne grupe u skladu sa zakonom (član 43),
  - 11) dozvoli promovisanje i prodaju robe ili usluga koje ne služe ciljevima vaspitanja i obrazovanja ili su štetne za zdravlje, rast i razvoj djece (član 46),
  - 12) primi u radni odnos lice koje ne ispunjava uslove u pogledu nivoa i vrste stručne spreme (član 60),
  - 13) primi radnika u radni odnos suprotno članu 62. ovog zakona,
  - 14) pripravniku koji je zasnovao radni odnos ne obezbijedi mentora tokom trajanja pripravničkog staža (član 64),
  - 15) primi u radni odnos vaspitača, stručnog saradnika, saradnika koji je uključen u neposredni rad sa djecom bez dokaza o obavljenom sistematskom ljekarskom - specijalističkom pregledu i istim licima ne obezbijedi redovan godišnji sistematski ljekarski - specijalistički pregled (član 68),
  - 16) ne pokrene disciplinski postupak protiv radnika koji učini povredu radne dužnosti (član 70),
  - 17) ne dozvoli sindikalno organizovanje (član 73),
  - 18) ne formira stručne organe u skladu sa zakonom (član 74),
  - 19) ne vodi, neuredno vodi ili ne čuva propisanu pedagošku dokumentaciju i evidenciju o vaspitno-obrazovnom radu (član 77) i
  - 20) ne dostavi blagovremeno ili dostavi netačne podatke osnivaču predškolske ustanove, Zavodu i Ministarstvu (čl. 80. i 84).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi.
- (3) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj osnivač predškolske ustanove ukoliko:
- 1) ne donese odluku o prestanku rada predškolske ustanove (član 16. stav 4),
  - 2) imenuje direktora suprotno odredbama ovog zakona (član 82),
  - 3) ne razriješ direktora dužnosti ukoliko utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani za razrješenje direktora (član 86),
  - 4) nema obezbijeđen potreban broj stručnih saradnika, ostalih zaposlenih i dva vaspitača po jednoj vaspitnoj grupi, ukoliko se program realizuje u cjelodnevnom trajanju (član 13. stav 1. tačka 3),
  - 5) koristi riječ vrtić u nazivu predškolske ustanove koja se osniva kao klub za djecu (član 18. stav 5),

6) ne da saglasnost na godišnji program rada i ne usvoji izvještaj o radu (član 21),

7) ne imenuje direktora, niti vršioca dužnosti direktora (član 83. stav 1),

8) ne donese odluku o ekonomskoj cijeni usluge u predškolskoj ustanovi (član 95).

(4) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj osnivač osnovne škole, škole za djecu sa smetnjama u razvoju, centra za socijalni rad u nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave u kojima ne postoje predškolske ustanove, te ustanove socijalne zaštite u kojoj su smještena djeca bez roditeljskog staranja ukoliko ne donese akt kojim se briše djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja (član 16. stav 12).

(5) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj osnivač igraonice ukoliko počne da radi i obavlja djelatnost, a ne ispunjava uslove propisane standardima i normativima za oblast predškolskog obrazovanja i vaspitanja, odnosno obavlja djelatnost bez registracije kod nadležnog organa (član 19).

## **GLAVA XI**

### **PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

#### **Član 106**

(1) Ministar će u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o postupku za osnivanje i prestanak rada predškolske ustanove (član 13. stav 8),

2) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra predškolskih ustanova (član 15. stav 4),

3) Pravilnik o standardima i normativima za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja (član 20. stav 2),

4) Pravilnik o dvojezičnom ostvarivanju vaspitno-obrazovnog rada i rada na jezicima nacionalnih manjina (član 25. stav 3),

5) Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja programa na stranom jeziku (član 26. stav 2),

6) Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja programa u predškolskim ustanovama za djecu sa smetnjama u razvoju (član 27. stav 4),

7) Pravilnik o programima predškolskog vaspitanja i obrazovanja (član 31. stav 5),

8) Pravilnik o uslovima i načinu realizacije programa za djecu u godini pred polazak u školu (član 36. stav 4),

9) Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja ishrane, njege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite djece u predškolskoj ustanovi (član 42. stav 2),

10) Pravilnik o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitno-obrazovnih radnika (član 54. stav 8),

11) Pravilnik o radnom vremenu vaspitača, stručnih saradnika i medicinskih tehničara u predškolskoj ustanovi (član 57. stav 1),

12) Pravilnik o vrsti stručne spreme zaposlenih u predškolskoj ustanovi (član 60. stav 2),

13) Pravilnik o proceduri prijema u radni odnos i načinu bodovanja vaspitača, stručnih saradnika, sekretara i računovođe (član 62. stav 6),

14) Pravilnik o polaganju stručnog ispita za vaspitnoobrazovne radnike u predškolskoj ustanovi (član 65. stav 7),

15) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja pedagoške dokumentacije u predškolskoj ustanovi (član 77. stav 3).

16) Pravilnik o ostvarivanju stručno-pedagoškog nadzora (član 102. stav 5).

(2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 119/08 i 1/12), koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

#### **Član 106a**

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

1) pravilnik o postupku za dodjeljivanje Svetosavske nagrade (član 54a. stav 10),

2) uputstvo o etičkom kodeksu tokom realizacije programa, projekata i istraživanja sa djecom u predškolskim ustanovama (član 46. stav 8).

#### **Član 106b**

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

1) Pravilnik o standardima rada vaspitača i stručnih saradnika u predškolskoj ustanovi (član 49. stav 8),

2) Pravilnik o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitno-obrazovnih radnika i direktora (član 54. stav 9),

3) Pravilnik o radnom vremenu vaspitno-obrazovnih radnika i radnika raspoređenih na poslovima preventivno-zdravstvene zaštite, ishrane i njege djece u predškolskoj ustanovi (član 57. stav 2),

4) Pravilnik o proceduri prijema u radni odnos i načinu bodovanja vaspitača, stručnih saradnika, sekretara, računovođe i ostalih lica koja se primaju na radno mjesto za koje je propisan uslov završeno visoko obrazovanje (član 62. stav 9),

5) Pravilnik o vrednovanju kvaliteta vaspitnoobrazovnog rada u predškolskoj ustanovi (član 77a. stav 8).

#### **Član 107**

(1) Predškolske ustanove osnovane u skladu sa ranije važećim zakonom dužne su da rad, organizaciju i opšte akte usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Igraonice osnovane u skladu sa ranije važećim zakonom kao centri za igru i druženje dužne su da rad, organizaciju i opšte akte usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### **Član 108**

Predškolske ustanove osnovane u skladu sa ranije važećim zakonom dužne su da usklade broj djece u vaspitnim grupama propisan ovim zakonom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### **Član 109**

(1) Vaspitači, stručni saradnici, sekretari i računovođe koji su nakon donošenja Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 119/08) zatečeni na tim poslovima sa neodgovarajućim stepenom obrazovanja, a do stupanja na snagu ovog zakona nisu ispunili uslove u pogledu sticanja propisanog stepena i vrste stručne spreme, dužni su da najkasnije u roku od šest godina od stupanja na snagu ovog zakona steknu odgovarajuću stručnu spremu u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Medicinski tehničari koji su danom stupanja na snagu ovog zakona zatečeni na radnom mjestu vaspitača u predškolskoj ustanovi, a imaju više od 20 godina staža mogu nastaviti obavljanje tih poslova u jasličkim vaspitnim grupama.

(3) Medicinski tehničari koji su danom stupanja na snagu ovog zakona zatečeni na radnom mjestu vaspitača u predškolskoj ustanovi, a nemaju 20 godina staža dužni su da najkasnije u roku od šest godina od stupanja na snagu ovog zakona steknu odgovarajuću stručnu spremu u skladu sa odredbama ovog zakona.

(4) Stručni saradnici sa završenim prvim ciklusom studija u trajanju od tri godine i ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova, koji su zasnovali radni odnos u predškolskoj ustanovi do stupanja na snagu ovog zakona, mogu nastaviti obavljanje tih poslova.

#### **Član 110**

U predškolskoj ustanovi koja ispunjava uslove za rad iz ovog zakona direktor izabran do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaje na dužnosti do isteka mandata.

#### **Član 111**

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 119/08 i 1/12).

#### **Član 112**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".